

REPUBLIKA

ROK XVII.

ŁÓDŹ, SOBOTA, 15-go KWIETNIA 1939 ROKU

CENA NUMERU 15 GROSZY.

№ 103

U.S.A. wystąpi przeciw dyktaturom

— oświadczył wczoraj prez. Roosevelt. — Kanada w razie ataku otrzyma pomoc zbrojną. — Przeciw metodom Wandalów i „zbrodniczym marzeniom o podbojach“

Głos Stanów Zjednoczonych będzie miał decydujące znaczenie

WASZYNGTON, 14 kwietnia.

(Telegram własny „Republiki“).

Prezydent Roosevelt wygłosił dziś mowę, która oczekiwana była z naprężeniem przez amerykańską opinię publiczną.

Prezydent Roosevelt oświadczył, że przy obronie niepodległości i ustroju każdego państwa zachodniej półkuli postępować będzie w myśl zasady:

„SIŁA PRZECIW SIŁE“.

Roosevelt podkreślił 4 punkty swego programu:

1) KAŻDA REPUBLIKA AMERYKAŃSKA NARAŻONA NA PRESJE GOSPODARCZA OTRZYMA POMOC

GOSPODARCZA STANÓW ZJEDNOCZONYCH.

2) UDZIELONE UBIEGŁEGO LATA ZAPEWNIENIE, ŻE KANADA W RAZIE ATAKU ZZA MORZA OTRZYMA POMOC STANÓW ZJEDNOCZONYCH. POZOSTAJE W MOCY.

3) Następna generacja przekona się, że zachodnia półkula tak samo może być narażona na ataki lotnicze, jak dziś każdy kraj w Europie.

4) PAŃSTWA AMERYKAŃSKIE MAJĄ PRAWO PRZECIWSTAWIĆ SIĘ DAŻENIOM DO DYKTATURY NAD ŚWIATEM.

ROOSEVELT KILKAKROTNIEN DAŁ

DO ZROZUMIENIA, ŻE APROBUJE OSTATNIE POSUNIĘCIA DYPLOMATYCZNE ANGLII I FRANCJI.

W zakończeniu swej mowy prezydent oświadczył, że Stany Zjednoczone są zdecydowane bronić się i dopomóc do obrony każdemu sąsiadowi amerykańskiemu.

Prezydent wyraził nadzieję, że NOWY ŚWIAT BĘDZIE MÓGŁ POMÓC STAREMU DLA ODWRÓCENIA GROŻĄCEJ MU KATASTROFY. MARCHENIA O PODBOJACH OKREŚLIŁ PREZYDENT ROOSEVELT — JAKO ŚMIESZNE I ZBRODNICZE. PODKREŚLIŁ ON POZATYM, ŻE UDZIELONE OBIETNICE BĘDĄ DOTRZYMANE.

Rodzina państw amerykańskich ma być — zdaniem prezydenta Roosevelta — wzorem cywilizowanych stosunków międzynarodowych. Roosevelt zapytał, dlaczego w innych częściach świata nie może być tak samo, po czym zwrócił się PRZECIWKO METODOM „STOSOWANYM PRZEZ HUNNÓW I WANDALÓW PRZED STULECIAMI“.

Ameryka nie pozwoli się wciągnąć w system militarysty — mówił Roosevelt — ale nasza wola pokoju jest tak samo silna, jak wola obrony ładu i porządku na świecie. Wydaje się, że NASZ GŁOS BĘDZIE MIAŁ DECYDUJĄCE ZNACZENIE“.

FLOTA NIEMIECKA NA WODACH HISZPANSKICH

40 jednostek bojowych opuściło port wojenny w Kilonii. — Admiralicja brytyjska z uwagą śledzi ruchy floty niemieckiej

BERLIN, 14 kwietnia.

(United Press). Według nie potwierdzonych doniesień, dwa pancerniki niemieckie po 10.000 ton, 4 krążowniki i sześć mniejszych jednostek floty niemieckiej wypłynęło z Kilonii w kierunku północnym na ćwiczenia.

Wiadomość tę łączą z zapowiedzią odbycia w tym roku ĆWICZEN NIEMIECKICH U WYBRZEŻY HISZPANII.

★

BERLIN, 14 kwietnia.

(PAT) W związku z mającym nastąpić wyjazdem eskadry floty niemieckiej do wybrzeży hiszpańskich ogłoszono tu komunikat urzędowy następującej treści:

„18 kwietnia eskadra floty niemieckiej w składzie 2-ich pancerników, 2-ich krążowników, 2 dywizjonów kontrtorpedowców, 2 flotylli łodzi podwodnych, wraz z okrętami towarzyszącymi opuści swe porty macierzyste i wypłynie zagranicę w celach ćwiczebnych.“

Podczas tej podróży eskadra zawita do portów hiszpańskich, portugalskich, Maroka hiszpańskiego, oraz do Tangeru. Z wiosennym tym rejssem na wodach hiszpańskich nawiązuje się do dawnej tradycji marynarki niemieckiej, przerwaną przez wojnę domową w Hiszpanii“.

Według uzyskanych informacji eskadra niemiecka opuści porty w Wilhelmshaven w składzie ogólnym około 40 jednostek. Każdy dywizjon kontrtorpedowców składać się będzie z trzech jednostek, a każda flotylla łodzi podwodnych z pięciu jednostek.

★

LONDYN, 14 kwietnia.

(United Press). Wiadomość o ćwiczeniach floty niemieckiej na wodach hisz-

pańskich przyjęta tu została spokojnie.

Ruchy statków niemieckich będą z pewnością bacznie obserwowane. Koła marynarki są zdania, że NIEMIECKIE OKRETY MOGLYBY BYĆ UŻYWANE DO WALKI PRZECIWKO STATKOM HANDLOWYM,

tak jak to było w czasie wojny światowej z krążownikami „Eden“ i „Göben“. Być może, że Niemcy pragną wykorzystać porty hiszpańskie jako punkty oparcia dla prowadzenia walki ze statkami handlowymi.

MOŻLIWOŚĆ POŁĄCZENIA ESKA-

DRY MANEWROWEJ NIEMIECKIEJ Z FLOTA WŁOSKA NIE BUDZI NIEPOKOJU, PONIEWAŻ I TAK ANGIELSKO-FRANCUSKA FLOTA NA MORZU ŚRÓDZIEMNYM JEST ZNACZNIE SILNIEJSZA OD FLOTY NIEMIECKO-WŁOSKIEJ.

Demonstracja floty angielskiej

Potężna armada składająca się ze 123 okrętów płynie w kierunku Korfu

ATENY, 14 kwietnia.

Według dobrze poinformowanych kół flota angielska, płynąca z Malty w kierunku wysp greckich, składa się ze 123 okrętów wojennych, w tym 4 pancerniki, 9 krążowników, 40 kontrtorpedowców, 40 łodzi podwodnych, 2 lotniskow-

ców pełnych samolotów, oraz szeregu okrętów pomocniczych.

Panuje tu przekonanie, że potężna armada angielska umiejscowi się w pobliżu wyspy Korfu. Część floty będzie obserwować wyłot Adriatyku, a inne jednostki, włoskie wyspy Dodekanazu, zamienione w mocne forty.

Demonstracja potężnej floty angielskiej wywołała dużą radość w Grecji i Turcji. Szczególnie cieszą się Turcy, którzy są przekonani, że zbliża się koniec panowania Włoch na wyspach Dodekanazu, stanowiącego nieustanną groźbę dla niepodległości Turcji.

Współdziałanie Anglii z Rosją

tematem specjalnych narad lorda Halifaxa z amb. Majskim. — Transporty brytyjskie na Morzu Czarnym

Londyn, 14 kwietnia.

(PAT) Premier Chamberlain odbył dziś przed południem dłuższą naradę z lordem Halifaxem, poświęconą — jak słychać — sprawie współdziałania z Rosją, w toku której ustalone zostały zasady instrukcji dla ambasadora brytyjskiego w Moskwie.

Po południu lord Halifax odbył rozmowę z ambasadorem sowieckim Maj-

skim, informując go o wytycznych instrukcji, wysłanych ambasadorowi brytyjskiemu w Moskwie.

Z kompetentnej strony podkreślono, że jednym z tematów tego porozumienia będzie niewątpliwie sprawa przejścia okrętów floty brytyjskiej i transportów brytyjskich przez cieśninę Dardaneelską na Morze Czarne, na co — zgodnie z istniejącą między Turcją a Sowiecami umo-

wa — Rosja winna udzielić swej zgody. Rząd brytyjski domagać się ma dalej od rządu sowieckiego określenia stanowiska Sowieców wobec podjętej przez W. Brytanię inicjatywy gwarancji dla państw wschodniej i południowo-wschodniej Europy. Rząd brytyjski oczekuje deklaraty, która dopiero tworzyć powinna płaszczyznę dla dalszych rozmów z rządem sowieckim.

Niemcy chcą pchnąć Italię do akcji zaczepnej

na Morzu Śródziemnym i podporządkować politykę włoską celom Berlina. — Akcja niemiecka w Hiszpanii

Nadzwyczajne zarządzenia wojskowe w Gibraltarze

PARYŻ, 14 kwietnia.

(PAT). Główny punkt newralgiczny sytuacji międzynarodowej, jak to wynika dziś z alarmujących wiadomości prasy paryskiej znajdującej się ma jednak na Morzu Śródziemnym.

PRASA FRANCUSKA PRZYWIĄZUJE DZIŚ DUŻE ZNACZENIE DO WIZYTY MARSZ. GOERINGA W RZYMIE, UWAŻAJĄC, ŻE MOŻE ONA MIEĆ ZASADNICZE ZNACZENIE DLA DALSZEGO ROZWOJU SYTUACJI

Paryskie koła polityczne oskarżają Berlin, że wobec pojedynczych kroków rządu angielskiego w stosunku do Rzymu wyrażających się przede wszystkim w utrzymaniu przy życiu układu angielsko-włoskiego.

BERLIN CHCE PCHNAĆ WŁOCHY DO JAKIEJS DALEKO IDĄCEJ AKCJI NA MORZU ŚRÓDZIEMNYM, A TO CELEM ZAMKNIĘCIA RZADOWI WŁOSKIEMU DROGI DO JAKIEGOKOLWIEK POROZUMIENIA Z LONDYNEM I PARYŻEM.

Według prasy paryskiej akcja niemiecka miałyby iść w kierunku nakłaniania Włoch do nieustępliwości i z drugiej strony podjudzania noworodzącego się imperializmu Hiszpanii przeciw Francji i Anglii.

„Paris Midi” w komentarzu do wizyty marsz. Goeringa w Rzymie, pisze, iż w widoczny sposób ma się tu do czynienia z próbą

PODPORZĄDKOWANIA POLITYKI WŁOSKIEJ CELOM BERLINA I USIŁOWANIAM PODBURZANIA PRZEZ NIEMCY NASTROJÓW HISZPAŃSKICH, A TO CELEM ZAGROŻENIA LINII KOMUNIKACYJNYCH.

Głównym jednak powodem alarmów jest wycieczka floty niemieckiej do wybrzeży hiszpańskich. Prasa paryska podkreśla dziś, że chodzi tu o bardzo poważne siły morskie. Jednocześnie z wiadomościami o wycieczce niemieckich okrętów wojennych w portach atlantyckich Hiszpanii, prasa paryska publikuje informacje o

NADZWYCZAJNYCH ŚRODKACH

Kahan Piotrkowska 80
SUKNA I KORTY

Zaprzeczenie fałszywych pogłosek

Warszawa, 14 kwietnia.

Dzisiejsza „Gazeta Polska” w notatce p. t. „Nieprawdziwe pogłoski” pisze, co następuje:

„Ostatnio znowu rozeszły się w prasie zagranicznej pogłoski o jakichś „rozkowaniach” polsko-niemieckich na tle „ponowionych” rzekomo żądań niemieckich pod adresem Polski. Według tych informacji, sprzecznych zresztą ze sobą, min. Ribbentrop miał złożyć na ręce ambasadora Lipskiego jakies „żądania” skierowane do rządu polskiego.

„Jak się dowiadujemy, wiadomość ta jest od początku do końca wyssana z palca. Min. Ribbentrop nie rozmawiał w ogóle w ciągu ostatnich dni z amb. Lipskim, i żadnych „żądań” mu nie komunikował. Amb. Lipski odbył jedynie krótką rozmowę z sekretarzem stanu dr Weiszackerem. Rozmowa miała charakter czysto informacyjny.

„Źródłem inspiracji nieprawdziwych pogłosek są niewątpliwie czynniki zainteresowane w sianiu zamętu i uprzedzeniu akcji dywersyjnej w opinii państw zachodnich”.

WOJSKOWYCH PRZEDSIĘWZIĘTYCH PRZEZ WOJSKOWE WŁADZE ANGIELSKIE, CELEM OBRONY GIBRALTARU.

W ocenie alarmujących wiadomości z Gibraltaru i Morza Śródziemnego w prasie paryskiej panuje jednak zasadnicza rozbieżność. O ile szereg dzienników z zaniepokojeniem omawia rozwój sytuacji na Morzu Śródziemnym oba-

wiając się, iż Morze Śródziemne staje się głównym newralgicznym punktem sytuacji międzynarodowej, z drugiej strony szereg dzienników uważa zarówno demonstracje niemieckiej floty wojennej na wodach hiszpańskich, jak również przygotowania wojskowe w pobliżu Gibraltaru za dywersję ze strony Niemiec.

„Temps” w artykule wstępnym ko-

mentując sytuację międzynarodową, pisze, że o ile chodzi o wycieczkę na wody hiszpańskie, należy w tym widzieć manewr polityczny dla dwóch celów: najpierw definitywnego wciągnięcia Hiszpanii w orbitę wpływów polityki niemieckiej i włoskiej, a następnie zmuszenie Anglii do osłabienia pogotowia wojennego we wschodniej części Morza Śródziemnego.

Wizyta Goeringa w Rzymie

posiada doniosłe znaczenie polityczne — twierdzi prasa niemiecka

Neapol, 14 kwietnia.

(Pat) Marszałek Goering w towarzystwie żony i świty wyjechał o godz. 17,25 do Rzymu.

Berlin, 14 kwietnia.

(Pat) Wizyta marszałka Goeringa w Rzymie będzie miała, jak pisze „Angriff” doniosłe znaczenie, a rozmowy, które tam odbędzie dadzą możliwość potwierdzenia mocnej trwałości włosko-niemieckiej przyjaźni we wszystkich dziedzinach, zwłaszcza w obliczu usiłowań, ze strony mocarstw demokratycz-

nych, zmierzających do okrażenia państw osi (?)

Rzym, 14 kwietnia.

(Pat) Przyjazd Goeringa do Rzymu z wizytą oficjalną wywołał w kołach politycznych duże zainteresowanie. Przy pominięciu tu, że Goering wyjechał do San Remo w celach wypoczynkowych bezpośrednio przed okupacją Czechosłowacji, zamierzając po paratygodniowym pobycie na wybrzeżu liguryjskim przybyć do Rzymu, celem spotkania się z włoskimi mężami stanu.

Jak wiadomo, wskutek wypadków

czechosłowackich, Goering zmuszony był przerwać urlop i pojechał do Niemiec.

Po powrocie do Włoch, Goering zatrzymał się ponownie w San Remo, raz zwiedził Libię, gdzie był gościem marszałka Balbo, a obecnie zjawia się w Rzymie w charakterze oficjalnym.

Panuje tu przekonanie, że przedmiotem rozmów Goeringa z włoskimi mężami stanu będą wydarzenia ostatnich doby, jakie miały miejsce na arenie międzynarodowej oraz ewentualne następstwa tych wydarzeń.

Czy Anglia i Francja obsadzą Tanger?

Obawy kół włoskich. — Koncentracja sił hiszpańskich w Maroku

Rzym, 14 kwietnia.

(PAT) „Giornale d'Italia” w korespondencji z Tangeru pisze na temat możliwości zajęcia międzynarodowej strefy Tangeru przez siły angielskie i francuskie. Dziennik twierdzi, że w Tangerze szefem administracyjnym miasta jest

Francuz, który już od października 1936 r. winien był na podstawie obowiązującego prawa ustąpić miejsca Hiszpanowi.

Skości korespondent opisuje zebranie, jakie miało miejsce ostatnio z udziałem angielskiego szefa bezpieczeństwa Gibraltar, wysokiego urzędnika bezpie-

czeństwa Paryża, kilku oficerów, przydzielonych do rezydencji generalnej Rabate oraz wybitnego funkcjonariusza międzynarodowej administracji Tangeru.

Celem tego tajnego zebrania było opracowanie środków na wypadek kryzysu. Postanowić miano utworzenie specjalnej komisji cywilno-wojskowej, która objęłaby administrację Tangeru aż do chwili przybycia floty brytyjskiej.

W konkluzji korespondent ostrzeżenie Francję i Anglię przed zajęciem Tangeru oraz zamiarem zaatakowania Maroku hiszpańskiego, gdzie od paru dni odbywa się koncentracja sił hiszpańskich.

Pożyczka angielska dla Grecji

w wysokości 30 milionów funtów szterlingów

Ateny, 14 kwietnia.

(United Press). Deklaracja o pomocy angielskiej dla Grecji, przyjęta została przez opinię z dużym zadowoleniem. — Jak dotychczas, rząd nie ogłosił jednak w tej sprawie żadnego oficjalnego oświadczenia.

Dzienniki przynoszą tekst mowy Chamberlaina w pełnym brzmieniu, wyrażając jednak nadzieję, że dzięki zapewnieniom Mussoliniego, gwarancje angiels-

kie nigdy nie znajdą zastosowania w praktyce.

Dzienniki starają się uwydatnić pokojowe intencje polityki włoskiej.

Ateny, 14 kwietnia.

W Atenach rozeszły się pogłoski, że Wielka Brytania ma zamiar udzielić Grecji pożyczki w wysokości 30 milionów funtów szterlingów, niezależnie od pomocy w materiale wojennym.

Norwegia zabezpiecza granice

Nadzwyczajne kredyty na obronę narodową

Oslo, 14 kwietnia.

(Pat) Rząd postanowił przedłożyć izbie niższej wniosek o przyznanie nadzwyczajnych kredytów w wysokości 20 milionów koron na cele obrony narodowej.

Z sumy tej 2 miliony przeznaczone zostaną na obronę przeciwlotniczą, 3 — na armię, 7 1/4 na lotnictwo, 6 3/4 na marynarkę oraz milion koron na artylerię przybrzeżną.

ARTRETYZM i REUMATYZM

to jedna z plag ludzkości!

NALEŻY JUŻ PIERWSZE BÓLE I RWANIA W NOGACH I REKACH TRAKTOWAĆ POWAŻNIE I ZACZAĆ STOSOWAĆ

KLEROL-MAŚĆ i PŁYN

do kąpieli PRZECIW REUMATYZMOWI I ARTRETYZMOWI

KLEROL — MAŚĆ WSYSKA SIĘ CAŁKOWICIE W PORY SKÓRNE NIE BRUDZI I NIE PLAMI

„Dzięki rozpuszczalności Klerolu w wodzie stosować go można do kąpieli

KLEROL DO NABYCIA W APTEKACH i SKŁADACH APT.

Sprostowanie deklaracji prem. Daladier

Do wczorajszej deklaracji prem. Daladier wkradła się omyłka, spowodowana przez wadliwą transmisję.

Mianowicie w zakończeniu przedostatniego akapitu zamiast słów: „przeciw wszelkiej groźbie bezpośredniej, którą mogłaby etc” — winno być: „PRZECIWKO WSELKIEJ GROźBIE BEZPOŚREDNIEJ, KTÓRA MOGŁA BYĆ etc.”

M. n. Ciano konferuje z postem jugosłowiańskim

Rzym, 14 kwietnia.

(PAT) Minister spraw zagranicznych Ciano odbył dziś konferencję z postem jugosłowiańskim Kristićem, a następnie z postem węgierskim baronem Villanym.

Konfiskata pism francuskich w Berlinie

Berlin, 14 kwietnia.

(PAT) Z wyjątkiem „Le Temps” skonfiskowano dziś w Niemczech wszystkie dzienniki francuskie.

Nowy Jork, 14 kwietnia.

(PAT) „New York Times” donosi, że prezydent Roosevelt mianował dotychczasowego ambasadora Stanów Zjednoczonych Aleksandra Heddella — pierwszym ambasadorem Stanów Zjednoczonych do hiszpańskiego rządu narodowego.

KTO SIĘ USMIEJE OSTATNI...

Czwartkowe przemówienie Chamberlaina, przy wszystkich swych ostrych akcentach, skandowane i cedzone w odpowiednich miejscach z trybuny parlamentarnej, witane i oklaskiwane, pozostawia jednak pewne wątpliwości. Wygląda, jak gdyby premier angielski, chwytając kolczaste druty dokoła niebezpiecznego terenu wybrzeży śródziemnomorskich, chciał jednak nie drażnić Mussoliniego, dać mu ograniczone możliwości działania, uwzględnić warunki, w których się faszyzm znajduje, paktować i ewentualnie kupić Włochy za wygórowaną cenę...

Tego wrażenia nie mogą zatrzeć nowe gwarancje angielskie dla Grecji i Rumunii. Wogóle deszcz gwarancji, który spadł na Europę w ostatnich dniach, obfity. W kwietniu pożądane są lotne deszczyki, które pięknie zraszają ziemię, ale ulewa — jak wiadomo — powoduje błoto... A tu Grecja i Rumunia, Turcja i Holandia, Belgia i Dania, Szwecja i — wogóle, kto się zgłosi — Co za dużo, to nie zdrowo...

„M a nchester Guardian” ze środy więc przed mową Chamberlaina wstępny artykuł:

Przed kilku dniami, kiedy dyskutowano o układzie z Polską, wiadomo było, gdzie się znajdujemy...

To prawda, że znaczna część angielskiej opinii publicznej a napewno cała ogólnowo nastrojona Europa wolałaby, zamiast inflacji gwarancyjnej zrobić coś szczególnie konkretnego, np.: powiązowaną służbę wojskową w Anglii lub coś jeszcze bardziej efektywne-

Przeciwnieństwem polityki Chamberlaina byłoby to, czego żądają radykalne polityczne Anglii: demonstracja fioletowych brzegów Italii, zajęcie Koryfu i kilku wysp greckich... Zaprowadzenie w Anglii powszechnej służby wojskowej nie zrealizowane szybko, wszystko pozostałe zawiera poważne jądro polityki wojennego, i to natychmiastowo. Chamberlain wie, że wojny można uniknąć nie przez żadne układy, nie pertraktacje z Niemcami i Włochami, ale przez zamknięcie ich, izolowanie, a później przez wewnętrzny rozkład państw totalitarnych. Jeżeli jednak nieostrożnie i nieco zbyt wcześnie przyciśnie się dyktatorów do muru, wtedy — nieopanowani, pchaní trudnymi wewnętrznymi, szarpani leżąc przed nieuniknioną ruiną, przed strukturalnym politycznym, wazą się oni rzecz najstraszliwszą — beznadziejną wojnę, jako minimalną, ale ostateczną szansę. Pozatym Anglia dobrze pamięta, że sankcje antywłoskie w okresie wojny abisyńskiej dopiero zjednoczyły włoski z polityką Mussoliniego. Anglia chce odnieść zwycięstwo znanej, aniżeli wypadałoby z wojny. Stąd płyną wszelkie zwłoki, pozorowanie i miękkość. Gdyby we wrześniu, w okresie monachijskim, flota niemiecka demonstrowała u wybrzeży greckich i gdyby wybuchła wtedy wojna, musiałaby ona trwać o wiele dłużej, aniżeli trwałaby teraz. Jeszcze nie było gotowe amerykańskie ogniwo francuskim i angielskim, jeszcze nie uregulowane sprawy wschodniej Europy. Gdyby wojna była wybuchła przy zdobyciu przez Niemcy Czech

i Moraw — a było o to bardzo łatwo — wojna byłaby też trwała dłużej, aniżeli wojna w chwili obecnej, bo i wtedy siły polityczne i siły zbrojne były mniejsze.

Dziś przewaga jest tak widoczna, że Anglicy ryzykują dalej — chcą wygrać wojnę bez wojny, zupełnie tak samo, jak wygrywali dotychczas Niemcy...

Oczywiście, że ta taktyka ma również swoje strony ujemne. Nie każdy potrafi powstrzymać nerwy na wodzy i nie wszędzie taktyka angielska jest należycie rozumiana.

Przed wszystkim Niemcy zyskują tereny i bogactwa. W wojnie wrześniowej brałby udział jeszcze jeden członek frontu antyniemieckiego — Czechosłowacja. Czy wobec sytuacji strategicznej utrzymałaby się długo — to inna sprawa. Od tego czasu padła republikańska władza w Hiszpanii, Niemcy ostatecznie opanowali Węgry, dominują

w Słowacji, złapali Kłajpedę, ometali Rumunię, umocnili pozycję w Jugosławii, wyszkolili jeszcze rezerwy. Włosi okupowali Albanie i w ten sposób zamknęli Adriatyk.

Anglia może zapisać jeszcze jeden minus w swoim rachunku: ciągle sukcesy (choćby nawet przemijające i do czasu) w równej mierze wzmacniają prestiż niemiecko-włoski, co osłabiają prestiż brytyjsko-francuski.

Bardzo sprytnie podchwycił to dr. Goebbels i dziś cała taktyka Niemiec polega na osmieszeniu Anglii. Prasa niemiecka kpi sobie z Chamberlaina i jego polityki. Gwarancje angielskie traktowane są humorystycznie. Niemcy usiłują przedstawić Anglię, jako starą histeryczkę, która w bezsilnej złości pokazuje zęby, ale nie potrafi nikogo ugryźć.

Po co komu gwarancje angielskie? Kto w nie wierzy? Kto im ufa? Tylko

Niemcy i Włochy — oto dwa państwa, które można serio traktować. Tylko Niemcy i Włochy są godne zaufania, posiadają politykę jasną, przestolinijną, a do dyspozycji tej polityki mają odpowiednią siłę. Tak pisze nie tylko prasa niemiecka, ale tak głosi radio, noty dyplomatyczne, wreszcie — i to może najważniejsze — niemiecka propaganda w tych wszystkich państwach, przeciwko którym zwraca się teraz lub ma się zwrócić niemiecka zabobrość...

Uderzenie przez Niemcy w strunę humoru jest doprawdy niespodzianką. Niemcy są narodem organizacji, pilności, wytrwałości, siły — ale przecież zmysłu humoru nie posiadają za grosz. Ich humor jest makabryczny, nudny i ciężki. I ta kampania „humorystyczna” nie powiedzie się... Ten się będzie śmiał! prawdziwie, kto się uśmieje ostatni...

Węgry respektują granice Rumunii Deklaracja węgierskiego min. spraw zagranicznych hr. Csaky

Bukareszt, 14 kwietnia. (PAT) Piśma wieczorne przyniosły wiadomość o deklaracji węgierskiego ministra spraw zagranicznych na komisji polityki zagranicznej izby, w których hr. Csaky podkreślił, że Węgry respek-

tują granice Rumunii. Wiadomość ta komentowana jest z zadowoleniem.

Budapeszt, 14 kwietnia. (PAT) Organ rządu „Esti Ujsag” nawiązując do wczorajszego przemówienia min. Csaky, pisze, że zdrowy rozum

nakazuje, by Rumunia przyjęła propozycję węgierską. Gwarancje ze strony zachodnich demokracji dają uczucie pewnego bezpieczeństwa, pociągają jednak za sobą ryzyko. Przesłanką dobrych stosunków jest zawarcie umowy o mniejszościach.

Rumunia przyjęła z zadowoleniem wczorajsze deklaracje premierów Chamberlaina i Daladier

Bukareszt, 14 kwietnia. (PAT) Premier Calinescu złożył wieczorem przedstawicielom prasy następujące oświadczenie: „Rumunia przyjęła z żywym zadowo-

leniem deklarację, w której premier brytyjski zapewnia naszemu krajowi w razie potrzeby całą pomoc Anglii. Z takim samym zadowoleniem Rumunia dowiedziała się, że również Francja, która jest

zawsze gotowa dać dowód swej przyjaźni, podobne oświadczenie złożyła.

Sledzimy z zainteresowaniem i sympatią wszystkie akcje, zmierzające do utrzymania pokoju, od którego zależy nasz rozwój i nasze dobre stosunki ze wszystkimi państwami. Polityka Rumunii jest ogólnie znana: Nasz rząd dał wyraz swej woli do dobrego porozumienia, usiłując rozwijać stosunki gospodarcze z państwami, z którymi nas łączą uzależniające się interesy. Rząd wykazał również, że naród rumuński jest zawsze gotów bronić swej niepodległości i granic państwa.

Deklaracje, którymi Anglia i Francja popierają nasze pokojowe wysiłki, stanowią cenny wkład w dzieło konsolidacji powszechnego pokoju. Podobne manifestacje stwarzają atmosferę zaufania i porozumienia, tak potrzebną dla wszystkich narodów”.

Berlin denerwuje się i grozi

Dalsze echa wczorajszej deklaracji Chamberlaina

Berlin, 14 kwietnia. (PAT) Opinia niemiecka reaguje w dalszym ciągu nad wyraz ostro na wczorajszą deklarację Chamberlaina, udzielającą gwarancji brytyjskiej Grecji i Rumunii.

Włoch, jak również chęcią pozyskania sobie sympatii pod pozorem umiłowania pokoju drogą poprzedniego wytwarzania sztucznego niepokoju.

Wszystkie bez wyjątku dzienniki prześwietlają się dziś w ostrych wystąpieniach przeciw mocarstwom zachodnim, zarzucając im uprawianie polityki niepokoju oraz opiekowanie się Rumunią i Grecją wbrew ich woli. Rekord ataku przeciw zachodowi bije urzędowy „Voelkischer Beobachter”, którego artykuł wstępny utrzymany jest w tonie nad wyraz gwałtownym, używa się przy tym wobec Anglii szeregu niewybrednych wyrażań.

SZLACHETNE TYNKI »FELZYTYN i SKALENIT«
KAMIEŃ SZTUCZNY „TROKAL”, posadzki i okładziny
wysokowartościowy materiał izolacyjny
lastriko'we, granitoidowe i cementowe dostarczają
Zakłady Przemysłowe „FELZYTYN i TROKAL”
Reprezent. w Łodzi, AL. KOŚCIUSZKI 57, tel. 227-66

Parlament węgierski będzie rozwiązany w pierwszych dniach maja

Budapeszt, 14 kwietnia. (PAT) Na zebraniu u premiera zapadła decyzja o rozwiązaniu izby. „Magyarorsag” przypuszcza, że izba zostanie rozwiązana 28 kwietnia. Koła jednak dobrze poinformowane wskazują na to, że dnia tego Teleky i Csaky będą prawdopodobnie w Berlinie, to też przypuszczają one, że rozwiązanie izby nastąpi około 4 maja.

„Magyarorsag” dowiaduje się, że data wyborów zostanie ustalona na ostatni tydzień maja.

Budapeszt, 14 kwietnia. (PAT) Oficjalnie donoszą, że armia węgierska poniosła w czasie działań na Rusi Podkarpackiej następujące straty: 72 zabitych, 163 rannych, 4 zaginionych i 2 wziętych do niewoli.

Akcja „Wici” za wstrzymaniem wyjazdów na roboty do Niemiec

Poznań, 14 kwietnia. Powiatowy Związek Młodzieży Wiejskiej „Wici” w Koninie rozpoczął kampanię propagandową za wstrzymaniem się od wyjazdu na roboty do Niemiec. Co roku z powiatu konińskiego wyjeżdża przeszło 2000 osób.

Ekspedycja filmowa do Palestyny

Warszawa, 14 kwietnia. W najbliższym czasie wyjedzie do Palestyny specjalna ekspedycja filmowa złożona z kilkudziesięciu osób. W kilku miastach Palestyny zrobione mają być zdjęcia do nowego filmu polskiego, osnutego na tle życia emigrantów polskich.

Konferencja prasowa w sprawie subskrypcji POP

Warszawa, 14 kwietnia.

(PAT) W siedzibie klubu sprawodawców lotniczych odbyła się konferencja prasowa z udziałem redaktorów naczelnych pism warszawskich i kilkudziesięciu dziennikarzy.

Na konferencji tej gen. Berbecki wygłosił przemówienie.

Z kolei przemawiali: dyr. Nowak z min. skarbu, który omówił techniczne przygotowania akcji subskrypcyjnej P. O.P., nacz. wydz. ekonomicznego w min. skarbu p. Iwanka na temat „Pożyczka a gospodarstwo”, a radca Sułkowski z min. skarbu przedstawił jak odbywa się subskrypcja pożyczki.

Nowa taryfa kolejowa w komunikacji z Węgrami

Warszawa, 14 kwietnia

(Pat) Z dniem 15 kwietnia br. wchodzi w życie taryfa na przewóz osób i bagażu w komunikacji bezpośredniej pomiędzy Polską a Węgrami przez przejścia graniczne Ławoczne i Sianki.

Ceny biletów na przejazd do Węgier drogą przez Ławoczne nie będą wyższe od cen biletów na przejazd z Polski do Węgier przez Bogumin — Mosty Śląskie — Cadeę. Opłata za przejazd pociągiem pośpiesznym z Warszawy do Budapesztu według tej taryfy wyniesie w klasie 3-ej 55,30 zł.

Przy przejazdach zbiorowych w liczbie co najmniej 10 osób w pociągach przewidzianych rozkładem jazdy stosowane będą ulgi.

5 wyroków śmierci w Niemczech

Berlin, 14 kwietnia.

(PAT) Wykonano tu 5 wyroków śmierci na 5-ciu mężczyznach w wieku lat od 25 do 48 za dokonane morderstwa na osobach swoich żon lub narzeczonych. Wśród straconych był jeden wojskowy skazany na karę śmierci przez sąd polowy.

Katastrofa lotnicza w pobliżu Pragi

Praga, 14 kwietnia.

(PAT) Na wojskowym lotnisku Kbely w pobliżu Pragi wydarzyła się wielka katastrofa lotnicza. Podczas próbnego lotu na jednym z przejętych przez władze wojskowe niemieckie samolotów czesko-słowackich konstrukcji sowieckiej, samolot runął z niewiadomych przyczyn na ziemię. Załoga samolotu w składzie 3 oficerów niemieckich poniosła śmierć na miejscu.

Zdarzenia i ludzie

Policja powietrzna w walce z katastrofami przyrody

Działalność „U. S. Airways-Police”

Nowy Jork, w kwietniu.

W Europie tylko Francja, Anglia, Niemcy, Sowiety i Italia posiadają specjalne oddziały policji powietrznej, która zresztą, w żadnym z tych państw nie jest jeszcze należycie zorganizowana.

Inaczej rzecz przedstawia się w Stanach Zjednoczonych. Ogromna rozległość U.S.A. i niezmiernie przestrzenie, dzielące najważniejsze ośrodki przemysłu i handlu, przyczyniły się do tego, iż utworzenie własnej, niezależnie pracującej organizacji policji powietrznej już przed wojną światową było koniecznością. Gęstość komunikacji lotniczej w Ameryce jest dzisiaj jeszcze znacznie mniejsza, aniżeli np. w Anglii lub we Francji—oczywiście wziawszy pod uwagę obszary tych państw. Osobliwy charakter kraju jednakże wymaga od policji amerykańskich dróg powietrznych spełnienia całego szeregu zadań, które nie mają nic wspólnego z bezpieczeństwem i kontrolą komunikacji lotniczej i którymi w państwach europejskich zajmują się inne organizacje państwowe.

Jako przykład w tym wypadku mogą posłużyć katastrofalne powodzie w dorzeczu Missisipi, podczas których akcje

Wielki blok Bałkany — Wschód

Od Kabulu i Kairu do Belgradu, Bukaresztu i Warszawy powstanie może bariera obronna przeciw osi Rzym—Berlin

Aneksja Albanii wywołała reakcję, jakiej się Włosi zapewne nie spodziewali. W tym samym czasie, gdy oddziały włoskie wkroczyły do Tirany, minister spr. zagr. Rumunii Gafencu poleciał samolotem do Stambułu, a dokładnie w 24 godziny później rumuńscy i tureccy mężowie stanu podpisali w starej osmańskiej stolicy układ, na mocy którego oba państwa zobowiązały się do wspólnej obrony bezpieczeństwa i niepodległości swoich krajów oraz do „skonsolidowania” paktu salonickiego z roku 1936, będącego podstawą porozumienia bałkańskiego.

Utworzony blok obronny obejmuje Rumunię, Jugosławię, Grecję i Turcję. Bułgaria jeszcze nie przystąpiła do niego. Na przeszkodzie stoi sprawa południowej Dobrudży oraz korytarza do Morza Egejskiego. Ale rząd turecki stara się pośredniczyć w tej sprawie. Podczas

swego pobytu w Ankarze, bułgarski premier Kossoiwanow uzyskał zapewnienie że Turcja poprze jego punkt widzenia w Belgradzie i Atenach. Wydaje się, że powaga położenia każe zarówno Jugosławii jak i Rumunii poświęcić pewne swoje postulaty wspólnemu interesowi życiowemu wszystkich państw bałkańskich. Gdyby zaś Bułgaria przystąpiła do Ententy Bałkańskiej, Rzym—Berlin stanęłaby w obliczu bloku, liczącego 65 milionów ludności.

Problem bałkański nie jest jednak jeszcze wyczerpany. W tym samym dniu, w którym podpisany został turecko-rumuński układ, prezydent Turcji Ismet İnönü zgłosił udział Turcji w mającym się odbyć w maju zjeździe ministrów spraw zagranicznych państw, objętych paktem saadabadzkim.

Iran obawia się niebezpieczeństwa ze strony „osi”, ze względu na swe źródła

naftowe. Afganistan lęka się o pokłady kruszców. Oba te państwa od roku 1928 związane paktem obronnym z Irakiem i Turcją. Turcja usiłuje obecnie oba bloki — Ententę Bałkańską i blok saadabadzki — uczynić jednolitą potęgą na terenie polityki międzynarodowej.

Turcja i Irak należą jednocześnie t. zw. „Ententy Islamu”, do której przylączyły się wraz z królestwem arabskim Ibn Sauda, Jemenem i Transjordanią. Jak ścisły związek łączy te państwa, dokładnie nie wiadomo.

Nie należy również pomijać faktów, wśród państw, należących do „Ententy Islamu” przejawiają się nader różnorodne tendencje, dotyczące polityki zagranicznej. W Jemenie zaznaczały się już wyraźne sympatie prowsłocskie.

Ale Włochy same zniweczyły przystąpienie muzułmańskiej Albanii w ramach „Ententy Islamu”, wzięte je z krajami bałkańskimi i stworzyły sobie same własny zastęp wrogów. Tak więc, należy przypuszczać, że i „Ententa Islamu” pod wpływem Turcji zbliży się do bloku bałkańskiego i w ten sposób uczyni pierwszy krok do utworzenia nowej osi Bałkany—Wschód. Jest to nie tylko bardzo możliwe, a nawet bardzo prawdopodobne, że i Egipt, zagrożony włoskimi żądaniami, dotyczącymi Sueskiej Kanału, zerwie z dotychczasową rezerwą w polityce międzynarodowej.

Wzmocniona przez Bułgarię Ententa Bałkańska, blok saadabadzki oraz arabski „Ententa Islamu” wraz z Egiptem, mogą utworzyć potężną siłę, złożoną z 100 milionów ludzi. Powstanie w ten sposób front, ciągnący się od Kabulu i Kairu do Belgradu i Bukaresztu, a nawet, wzięty pod uwagę porozumienie turecko-rumuńskie, aż do Warszawy i Wiednia. Powstać może w ten sposób wielka bariera, która przeciwstawiłaby się osi Rzym—Berlin na wschód do Indii.

Należy sobie jednak zadać pytanie, jakimi środkami Berlin i Rzym będą w stanie przeciwdziałać montowaniu się tego bloku, który przecież znajduje się dopiero w stadium tworzenia.

Hacha znów jedzie do Berlina,

ale tym razem na urodziny Hitlera

Praga, 14 kwietnia.

(United Press). Rząd premiera Berana, istniejący nadal mimo aneksji Czech, ma w przyszłym tygodniu ustąpić. Wówczas też ma być ogłoszony nowy ustrój Czech i Moraw.

Decyzję o udzieleniu dymisji rządowi powziął Hacha w porozumieniu z protektorem v. Neurathem.

Nowy gabinet ma się składać z urzędników i rzeczoznawców a nie z dawnych polityków i parlamentarzystów. Na jego

czele ma stanąć dawny minister spraw zagranicznych Chvalkowsky.

Beran wycofuje się zupełnie z życia politycznego i zajmie się własnym gospodarstwem rolnym. Gabinet czeski nie będzie miał resortu spraw zagranicznych i obrony, ponieważ te sprawy należą wyłącznie do władz niemieckich.

Hacha ma się podobno udać do Berlina na uroczystości 50-lecia urodzin Hitlera.

Rząd egipski uznał pustynię Libijską

za ewentualny przyszły obszar wojenny

Kair, 14 kwietnia.

(Pat) Rząd egipski uznał całą pustynię Libijską za ewentualny przyszły obszar wojenny i w związku z tym zabronił odbywania tam podróży lądowych i powietrznych.

Granica obszaru ciągnie się od Solumu na Morzu Śródziemnym, wzdłuż

wybrzeża do Burk al Arab, skąd skręca na południe od jeziora Kursum i dalej idzie równoległe do Nilu aż do wysokości Assuanu.

Nieliczenie zamieszkała na obszarze tym ludność beduińska zaopatrzona zostanie w paszporty.

SALA FILHARMONII

tel. 213-84.

TRZECI TYDZIEŃ

REKORDOWEGO POWODZENIA!

Dzisiaj o godz. 4.15 po pol. i 9.15 wiecz. świetne widowisko satyryczne w 2-ch częściach p.t.

„Masz i nie płacz”

z udziałem czołowych sił sceny żydowskiej z DZIGANEM, SZUMACHEREM i JOZEFEM KAMENEM na czele.

Bilety do nabycia w kasie Filharmonii, przy czym na przedstawienie po południowe ceny są niższe.

ste i nie jeden lotnik „U.S. Airways-Police” uległ przy tym manewrze katastrofie, znajdując straszliwą śmierć w płomieniach.

Tak samo postępuje się przy gaszeniu palących się źródeł naftowych. Gdy w sierpniu roku 1935 wybuchł pożar szybu niedaleko Cleveland i słup płomieni wznosił się do wysokości 80 metrów, lotnik policyjny John C. Driggs rzucił z wysokości 120 metrów trzy bomby w płonące źródło i w ciągu niecałej pół godziny zgasił pożar. Maszyna jego dostała się jednakże w gwałtowny wir powietrza i rozbiła się o pagórek, odległy o kilkaset metrów od miejsca pożaru. Ciężko rannego lotnika przewieziono do szpitala.

Jeszcze bardziej rozległy zakres czynności posiada policja powietrzna w północnych terytoriach U.S.A. — w Alasce. Administracja olbrzymich obszarów półwyspu, poczęści jeszcze niezbadanego, przy nikłym zaludnieniu i braku dróg i linii kolejowych, byłaby niezwykle utrudniona bez pomocy samolotów.

Do obowiązków policji powietrznej na Alasce należy nawet organizacja połowu łososiów. Gdy łososie na czas ikry wyruszają z morza do potoków górskich, policja lotnicza alarmuje w odpowiednim czasie rybaków, wyczekujących łupu nad brzegami rzek.

Niekiedy policja powietrzna spełnia padki, które zdarzały się dawniej podczas transportu materiałów wybucho-

wych w specjalnych samochodach, przyczyniły się do tego, iż obecnie powzięto się tę funkcję samolotom; istotnie od tego czasu nie zanotowano ani jednego wypadku. Transporty złota z kopalni skarbców wielkich banków również wierzone zostały wyłącznie samolotom. Frank Knight, najlepiej płatny lotnik policji powietrznej U.S.A., przewozi codziennie złoto, wartości przeszło milionów dolarów z Klondyke do banków w Wall Street. Napady band gangsterów na dunki złota, dawniej na porządku dziennym, ustaly teraz całkowicie, i okazało się, iż nowe metody transportowe, kolwiek bardzo kosztowne, opłacają się w zupełności.

Właściwe funkcje policyjne, jak widzimy, stanowią tylko małą część zakresu działalności amerykańskiej policji powietrznej. Niemniej jednak, eskadra samolotów, którą rozporządza szef G-menów, Edgar Hoover, jest tężną bronią w walce przeciwko gangsterom.

Poza tym do czynności policji powietrznej należy: kontrola fałszerstw, walka przeciwko pladze szarańczki, czanie przemytu narkotykami oraz krywanie zaginionych w krajach południowych. Zakres działania „U.S. Airways-Police” jest zatem różnorodny i rozleglejszy od czynności, sprawowanych przez policje powietrzne w innych państwach.

Pożyczki na budowę domów

Załatwiono 68 wniosków. — Akcja o obniżenie oprocentowania kredytów BGK

Wczoraj odbyło się, pod przewodnictwem prez. Kwapińskiego, posiedzenie komitetu rozbudowy miasta, na którym, z uwagi na rozpoczynający się sezon budowlany, omówiono sprawę podziału tegorocznych kredytów, przyznanych Łodzi przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Przy tej okazji obszernie omówiono sprawę oprocentowania kredytów na budownictwo mieszkaniowe, wskazując, iż dotychczasowe obciążenie procentowe, wynoszące 6 od 100 w stosunku rocznym jest niewspółmiernie wysokie i pod żadnym pozorem nie może być utrzymane.

W sprawie tej wystąpił już z inicjatywą magistrat m. Tarnowa, Łódź posta-

nowiła nie tylko tę inicjatywę poprzeć, ale spowodować wspólną akcję szeregu innych miast. Najprawdopodobniej sprawa ta oprze się o związek miast polskich i za jego pośrednictwem wywarły będzie nacisk w kierunku obniżenia wysokości odsetek od pożyczek na budownictwo mieszkaniowe.

Motywy tej akcji są słuszne i uzasad-

nione. Dotychczas z kredytów BGK popierano głównie budownictwo blokowe, luksusowe. W tych warunkach wysokie oprocentowanie pożyczek nie odgrywało większej roli. Obecnie sytuacja zmieniła się radykalnie. Z jednej strony sam BGK zastrzegł się, że pożyczki powinny być udzielane tylko na budowę mieszkań małych, a z drugiej — w tym kierunku idą wysiłki miast. Tylko bowiem budownictwo małych mieszkań może przyczynić się do skutecznego zwalczania głodu mieszkaniowego, który szczególnie w Łodzi daje się dotkliwie we znaki.

Sprawa ta poruszona będzie już w najbliższym czasie i zarząd miejski w Łodzi doloży starań, aby, w porozumieniu z samorządami innych miast spowodować zmiany w tej dziedzinie.

Po omówieniu tej sprawy, zajęto się rozpatrywaniem podań o pożyczki budowlane. Uchwalono 68 wniosków na nowe budowie na sumę zł. 1.300.000 oraz 4 wnioski na przeprowadzenie robót kanalizacyjnych w domach na sumę zł. 65.800, 13 podań narazie odłożono do bliższego zbadania. Komitet dysponuje jeszcze kwotą ponad czterysta tysięcy złotych, ponieważ ogólna suma przyznana Łodzi w roku bieżącym wynosi zł. 1.800.000.

Następnie załatwiono sprawę prze-właszczenia nieruchomości, co wiąże się z przejęciem przez nowoabytów spłaty pożyczek BGK. Poszywnie załatwiono wczoraj 22 podania. Na tym posiedzeniu zamknięto. (1)

Propaganda hitlerowców w Łodzi

Winna być zwalczana przez całe uświadomione społeczeństwo polskie. — Program Tygodnia Polskiego Zw. Zachodniego

W związku z rozpoczynającym się dni dzisiejszym „Tygodniem Propagandowym Polskiego Związku Zachodniego”, który trwać będzie do dnia 22 kwietnia, w urzędzie wojewódzkim w Łodzi odbyło się posiedzenie dla dokonania wyboru komitetu „Tygodnia” oraz ustalenia programu prac.

Posiedzenie zagał p. wicewojewoda Jellinek, oddając przewodnictwo ze swego p. posłowi Dutkiewiczowi.

Interesujący referat na temat zadań Związku Zachodniego na tle obecnej sytuacji politycznej, wygłosił p. mgr. Przeworski.

Stwierdzono wielokrotnie, że do roli agitatorów, którzy usiłują wmówić niemieckie pochodzenie, w Łodzi czynna jest na tym odcinku Niemiec, a pomocne są olbrzymie ilości druków, napływających z Niemiec.

Znane są wypadki, gdy do właścicieli domów zgłaszają się Niemcy, oilarując w tym tylko warunkiem, aby były one wypożyczone na miejscach widocznych, w firmach przemysłowych w Łodzi.

Tej propagandzie germanizacyjnej należy się przeciwstawić uświadomione społeczeństwo polskie. Uświadamianie i prostowanie kłamliwych wywodów propagandowych organów niemieckich

jest jednym z celów Polskiego Związku Zachodniego.

Program prac „Tygodnia Propagandowego” ustalono jak następuje: przeprowadzenie akcji finansowej drogą zbiórek ulicznych, zbiórek w lokalach i na listy, akcja propagandowa w prasie i radio i wreszcie akcja organizacyjna drogą werbowania członków i tworzenia nowych kół Zw. Zachodniego.

Do komitetu Tygodnia wybrano: na przewodniczącego p. wicewojewodę Jellinka, I wiceprzewodniczącego prez. Kwapińskiego, II wiceprzewodniczącego p. mgr. Podrygalskiego, skarbnika p. Jedrzyckiego, sekretarza p. Mrówczyńskiego. Przewodniczącym sekcji propagandowej został red. Gumkowski, zaś sekcji organizacyjnej — mgr. Przemyski.

Składki na ubezpieczenia społeczne

zostały podwyższone. — Wiele płacą pracodawcy, robotnicy oraz pracownicy umysłowi

Donosiliśmy przed kilku dniami o podwyżce składek ubezpieczeniowych dla pracowników umysłowych i robotników. Podwyżka obowiązuje od bieżącego miesiąca, to też przy najbliższej wypłacie pensyj pracowniczych, nastąpi potrącenie na ubezpieczenie społeczne według nowej skali.

Ponieważ sprawa ta wywołała zainteresowanie zarówno w kołach pracowniczych jak i pracodawców, zasięgnęli-

my informacji szczegółowych, jaka jest obecna wysokość składek.

Tabela składek kategorii „U” (pracownicy umysłowi) — składki emerytalne i na wypadek braku pracy:

Przy zarobkach miesięcznych do 60 złotych potrącenia wynoszą ogółem 6 zł., które całkowicie opłaca pracodawca. Przy zarobkach miesięcznych od 60 do 400 zł., potrącenia wynoszą 10 proc., z czego 6 proc. opłaca pracodawca a 4

proc. pracownik. Przy zarobkach od 401 do 725 zł. potrącenia wynoszą ogółem 10 proc., z czego 5 proc. opłaca pracodawca, a 5 proc. pracownik. Przy zarobkach od 726 do 800 zł. potrącenia wynoszą łącznie zł. 72,50, z czego zł. 36,25 płaci pracodawca, i zł. 36,25 pracownik.

Przy zarobkach ponad 800 zł. potrącenia wynoszą również zł. 72,50, ale pracodawca opłaca tylko 29 zł., natomiast pracownik — zł. 43,50. Nadto zarabiającym ponad 725 zł. potrąca się dodatkowo na ubezpieczenie na wypadek braku pracy 1,2 proc. różnicy między zarobkiem faktycznym a kwotą 725 zł. To dodatkowe potrącenie obciąża wyłącznie pracownika.

Tabela składek kategorii „R” (pracownicy fizyczni) — składki emerytalne:

Przy zarobkach tygodniowych w granicach 6—12 zł. składka wynosi 5,3 proc. i pokrywa ją w całości pracodawca. Przy zarobku 13—72 zł. składka wynosi 5,3 proc., z czego pracodawca opłaca 1,95 proc., a pracownik 3,35 proc.

Przy zarobku ponad 72 zł. tygodniowo składka tygodniowa wynosi 3,82 zł., z czego pracodawca płaci 1,41 zł., a pracownik 2,41 zł.

Składki chorobowe zarówno dla pracowników umysłowych jak i fizycznych pozostają w dotychczasowej wysokości. Składki wypadkowe wymierzają się poszczególnym przedsiębiorstwom indywidualnie w zależności od kategorii i stopnia niebezpieczeństwa pracy w danym zakładzie. Składki te wynoszą od 0,52 do 6 proc. i w całości pokrywane są przez pracodawcę. (1)

...chciałabym uciec przed siebie, hen daleko i stanąć ze szczęściem twarzą w twarz!

TRZY SERCA
KINO
RIALTO
Dziś o g. 12 i 2
2 PORANKI
Ceny od 85 gr. Reż. H. Kosterlitz
Kier. prod. J. Pasternak

REPREZENTACYJNE KINO
DEANNA DURBIN
w swoim najnowszym przeboju
»PANNY NA WYDANIU«
Dziś o g. 12 i 2
2 PORANKI
Ceny od 85 gr. Reż. H. Kosterlitz
Kier. prod. J. Pasternak

Codziennie używanie kremu biologicznego
Eukutol 6
zapewnia piękną i zdrową cerę!

proc. pracownik. Przy zarobkach od 401 do 725 zł. potrącenia wynoszą ogółem 10 proc., z czego 5 proc. opłaca pracodawca, a 5 proc. pracownik. Przy zarobkach od 726 do 800 zł. potrącenia wynoszą łącznie zł. 72,50, z czego zł. 36,25 płaci pracodawca, i zł. 36,25 pracownik. Przy zarobkach ponad 800 zł. potrącenia wynoszą również zł. 72,50, ale pracodawca opłaca tylko 29 zł., natomiast pracownik — zł. 43,50. Nadto zarabiającym ponad 725 zł. potrąca się dodatkowo na ubezpieczenie na wypadek braku pracy 1,2 proc. różnicy między zarobkiem faktycznym a kwotą 725 zł. To dodatkowe potrącenie obciąża wyłącznie pracownika.

Sprawa obniżki taryfy tramwajowej

była omawiana na posiedzeniu zarządu KEŁ. — Oświadczenie przedstawicieli Zarządu Miejskiego. — Przedłużenie linii NN 15, 2 i 5

Onegdaj odbyło się posiedzenie zarządu KEŁ. Z ramienia miasta udział w posiedzeniu brali pp. wiceprezydenci A. Walczak i A. Szewczyk oraz radny Potkański. Na porządku obrad znalazła się sprawa wyboru prezesa i wiceprezesów zarządu. W wyborach tych przedstawiciele miasta nie uczestniczyli, znajdując się w mniejszości.

Zywo omawiana była sprawa obniżenia taryfy tramwajowej. Przedstawiciele miasta podtrzymywali stanowisko Rady Miejskiej w tej sprawie. Pozostali członkowie zarządu sprzeciwili się wnioskowi obniżki, wobec czego reprezentanci miasta oświadczyli, że odnośnie do tej kwestii do Rady Miejskiej, która uchwałę dotyczącą obniżenia taryfy tramwajowej powzięła jednogłośnie i która zdecydowała o dalszych krokach.

Oświadczenie przedstawicieli Zarządu Miejskiego, będących członkami Zarządu KEŁ, załączone do protokołu, posiada następujące brzmienie:

„Przebieg przeciągającej się dyskusji nad sprawą obniżenia taryfy tramwajowej wskazuje na bezwzględnie przeciwnie stanowisko większości członków zarządu KEŁ, odnośnie zgłoszonych propozycji obniżenia taryfy tramwajowej. Wobec czego oświadczamy, że podtrzymujemy w całej rozciągłości zgłoszone żądanie. Z przebiegu przeprowadzonych pertraktacji w tej sprawie przedstawicieli Zarządu Miejskiego, jak i o stanowisku większości zarządu KEŁ, złożone zostanie sprawozdanie na posiedzeniu Zarządu Miejskiego i Rady Miejskiej celem zajęcia stanowiska”.

Przedstawiciele większości Zarządu

Dziś 2 przedstawienia w cyrku Staniewskich

Cyrk Staniewskich cieszy się nadal nienotowanym powodzeniem, światowe atrakcje z grupą iok trestowanych oraz egzotyczny zespół 14 Liazed i ulubienicy publiczności Din-Dou są gwoździem obecnego programu. Dalszych kilkanaście innych atrakcji uzupełnia jak zwykle dobrowolny program. Dziś początek przedstawień o 4.30 pop. i 8.30 wieczorem.

KEŁ zapowiedzieli złożenie Zarządowi Miejskiemu obszernego umotywowanego swego stanowiska w sprawie taryfy tramwajowej.

Następnie omawiana była sprawa przedłużenia linii tramwajowych na nie-

które przedmieścia Łodzi.

Zdecydowano przedłużyć linie nr. 15 przez Zdrowie na Cyganek oraz linie nr. 2 i 5 na Julianów. Trasa zostanie ustalona po porozumieniu się z władzami miejskimi.

Panu Profesorowi LEWY'EMU z powodu zgonu JEGO ŻONY

S. P.

JUDYTY LEWY

składają z głębi serca wyrazy współczucia

Bedowie

Jutro w niedzielę, dnia 16 bm. jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszej nieodżałowanej

b. p. GIZELLI FEINMESSER urodz. LOEVY

odbędzie się o godz. 1-ej pp. NABOŻENSTWO ŻALOBNE oraz ODSŁONIĘCIE POMNIKA, o czym zawiadamiają

Syn i Rodzina

Bądźmy silni, zwarcni, gotowi Pod tym hasłem odbywa się subskrypcja POP

Zarząd Kasy Samopomocy Szeregowych P. P. woj. łódzkiego uchwalił subskrybować Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej na kwotę zł. 5.000.

Zarząd i pracownicy Zakładów Rytmu „Walcoryt” zadeklarowali na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej zł. 3.520 Chrzęstiański Cech Krawców i Rzemieślników uchwalił subskrybować Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej na sumę zł. 1.000.

Pracownicy Komisji Standaryzacyjnej w Łodzi, niezależnie od subskrybowanej sumy zł. 1.020 na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej, która zostanie całkowicie pokryta, uchwalił opodatkować się na FON. w stosunku 1% od pborów miesięcznych, przez okres 6 miesięcy, poczynając od dnia 1 maja r. b.

Sp. Akc. SS-wie Zygmunta Jarocińskiego Przem. Włókien. wpłaciła na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej zł. 5000

Jednocześnie personel sybskrybował zł. 2.000. W grudniu ub. r. Spółka zadeklarowała na FON. zł. 2.000, a robotnicy na ten sam cel zł. 1.000.

Pracownicy f-my Union Textile S.A. członkowie koła LOPP Nr. 75, ofiarowali na FON jeden dzień swej pracy, co łącznie ze składkami urzędników wynosi zł. 12.000. Z sumy powyższej przeznaczono na szkołę lotniczą w Łodzi 6.000 i na ścigacz 6.000 zł.

Dzieci z Łódzkiego Żydowskiego Domu Sierot przeznaczyły kwotę zł. 40 na zakup 2 bonów Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej.

Zarząd Gminy wyzn. żydowskiej rozesłał do rabinów łódzkich okólnik, zalecający przeprowadzenie jaknajszerszej propagandy wśród wiernych, tak w synagogach, jak w domach modlitwy na rzecz POP.

Na Fundusz Obrony Narodowej w wpływają nieustannie ofiary uświadomionych, patriotycznych obywateli

W ostatnich dniach na ręce d-cy O.K. IV na F.O.N. złożono następujące ofiary:

- 1) Robotnicy, majstrowie i urzędnicy fabryki A. i M. Weinfeld, Łódź, ulica Piotrkowska Nr. 44 — 71 złotych,
- 2) p. Strykowski Leon, Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 85, obligacja 6 proc. Pożyczki Narodowej nom. wart. 150 zł.,
- 3) p. Przybyszewski Czesław, Łódź, ul. Przejazd Nr. 8 — 5.000 złotych,
- 4) Robotnicy i pracownicy firmy Kellich Gustaw, Łódź, ul. Orla Nr. 25 — 535,70 zł.,
- 5) Grono harcerzy z czasów walk o Niepodległość w Retkini pod Łodzią — 20 zł.,
- 6) Robotnicy i pracownicy firmy Przemysł Wstążek A. Rozenfeld, Łódź, ul. Stanisława Nr. 2, jako I-sza i II-ga rata z tytułu opodatkowania się w stosunku 2 procent od zarobków tygodniowych na przeciąg 26 tygodni — 125,35 zł.,
- 7) Nauczycielstwo i młodzież szkolna 7 kl. szkoły powszechnej w Burzeninie — 300 zł.,
- 8) Giełda Mięsa w Łodzi, ul. Inżynierska Nr. 1 — 2.000 złotych,
- 9) Właściciele i robotnicy firmy Wiener, Jakubowicz i Adler, Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 27 — 1.433,64 zł.,
- 10) Komunikacja samochodowa „San” w Wieluniu — 5.526 zł.,
- 11) Pracownicy firmy Księgarnia G. E. Ruppert, Łódź, ul. Główna Nr. 21 — 100 zł.,
- 12) Księgarnia G. E. Ruppert, Łódź, ul. Główna Nr. 21 — 200 złotych,
- 13) Oficerowie, podoficerowie i szeregowcy dyonu żandarmerii — 517,25 zł.,
- 14) p. Ratajczyk Władysław, Łódź, Napiórkowskiego Nr. 153 — gotówką 23,20 zł. oraz różne monety srebrne,
- 15) Związek Rezerwistów Koło XXI przy Zakładach Włókienniczych Karol T. Buhle w Łodzi, ul. Hipoteczna Nr. 7/9 — 936,14 zł.,
- 16) p. Roman Lewandowski, Łódź, ul. 28-go Pułku Strzelców Kaniowskich 34a — 250 zł.,
- 17) p. Gajewski Konstanty, Łódź, ul. Andrzejka Nr. 35 — 344 zł.,

18) Robotnicy Wytwórni Polskiego Monopolu Tytoniowego w Łodzi gotówką — 245 zł., obligacja 3 proc. Poż. Inwest. nom. wart. — 200 zł., oraz różnymi przedmiotami złotymi wagi 52 gramy i srebrnymi wagi 850 gramów,

19) Robotnicy firmy K. T. Buhle, Łódź, Hipoteczna Nr. 7/9 — 5.688,47 zł.,

20) Dom Bankowy Bracia Taub w Łodzi — 3.000 zł., pracownicy 300 zł.,

21) Pracownicy umysłowi i fizyczni oraz dyrekcja cukrowni i rafinerii Leśmierz — 3.000 zł.,

22) Duchowieństwo Katolickie Dekanatu Łęczyckiego — 400 zł.,

23) Mieszkańcy gromady Topola Królewska, pow. Łęczyca — 608,50 zł.,

24) Robotnicy i pracownicy firmy Józef Babad, S-cy, Łódź, ul. Skrzywana Nr. 1/3 — 1.500 zł.,

25) Oficerowie Rezerwy p.p.: Ziółkowski Jan II, Łódź, Inżynierska 8 — 20 zł., Bentkowski Zygmunt, Łódź, Przejazd 46 — 10 zł., Drodz-Gierzyński Jan, Piotrków, Al. 3-go Maja Nr. 20 — 20 zł., Jabłoński Józef, majątek Siedlec, pow. Łęczyca — 100 zł., Okraszewski Jerzy, Łódź, ulica Bodnarska 26 — 45 zł., Abramowicz Mikołaj, Łódź, Cegielniana 82 — 20 zł., Araszkiewicz Włodzimierz, Łódź, Wierzbowa 46 — 75 zł., Mieczwa Edward, Łódź, Łąkowa 10 — 5 zł., Nobis Wincenty, cukrownia Włostów — 10 zł., Szrejner Marian, Chojny, Niecała 6 — 5 zł., Chiberski Władysław, Kielce, Zytynia 18 — 5 zł., Ecker Brunon, Łódź, Dowborczyków 29 — 51 zł.,

26) p. Zimnowoda Ludwik vel Lajb, Łódź, Mielczarskiego Nr. 4, niezależnie od subskrybowanej pożyczki obrony przeciwlotniczej składa na F.O.N.: 5 marek niemieckich, 75 sztuk po 5 kopiejek rosyjskich srebrnych, 60 szt. po 10 kop. rosyjsk. srebr., 15 szt. po 15 kop. rosyjsk. srebr., 15 szt. po 20 kop. rosyjsk. srebrnych,

27) Dyrekcja i pracownicy Łódzkiego Tow. Elektrycznego na F.O.N. — 135.882,79 zł., na ścigacz im. w-premiera Kwiatkowskiego — 21.000 zł.,

28) Zrzeszenie Sędziów i Prokuratorów Koło Łódzkie — 1.000 zł.,

29) p. Warszawski Zachariasz, Łódź, Legionów Nr. 3 — 100 rubli w złocie,

30) Fabryka Filców S. Wileński, Łódź, Długosza Nr. 43 — 5.000 zł.,

31) Robotnicy i urzędnicy Fabryki Filców S. Wileński, Łódź, Długosza 43 — 1.808,70 zł.,

32) Pracownicy fabryki wstążek H. Czamański, Łódź, Śródmiejska 43/45 — 254 zł.

W zrozumieniu dziejowej chwili — inspektor-ka i wychowawczyni miejskich przedszkoli Wydziału Oświaty i Kultury Zarządu Miejskiego w Łodzi złożyły zł. 200 na F.O.N. z przeznaczeniem na sprzęt sanitarny.

W wyniku zbiórki, przeprowadzonej na terenie Zakładów Przemysłu Bawełnianego Juliusza Kindermana w Łodzi zebrano następujące kwoty na Fundusz Obrony Narodowej; przez dyrekcję i akcjonariuszów zł. 2.792, przez pracowników umysłowych zł. 835,60.

Robotnicy, pracownicy umysłowi i Zarząd firmy „L. Toepfer” w Łodzi, ul. Kopernika Nr. 60 złożyły zebrane przez siebie na ręce pana wojewody Józewskiego 1.520 zł. (zł. tysiąc pięćset dwadzieścia) na dobrożenie Armii.

Inż. Kazimierz Borejko, zam. w Łodzi przy ul. Kopernika Nr. 70, złożył i obrzączkę złotą na dobrożenie Armii.

Żydowskie Stow. Restauratorów i Winarzy m. Łodzi zebrało i wpłaciło na zakup ścigacza w dn. 14.IV-39 r. sumę 1.205 zł.

Koło Łódzkie Stow. Urzędników Państwowych zadeklarowało zł. 300 na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej i wzywa wszystkie pokrewne organizacje pracownicze do pośpiechu w deklaracji na rzecz Pożyczki.

TEATR MIEJSKI

(Śródmiejska 15)

Dziś o godz. 8.30 wiecz. rewia „Kto zwarjował” w interpretacji „Cyrulika Włoskiego” z Fryderykiem Jarossym na czele

TEATR POLSKI

(Cegielniana 27)

Dziś o godz. 8.30 wiecz. amerykańska media Harta i Kaufmana „Cieszymy się” w reżyserii Br. Dąbrowskiego.

TEATR ŻYDOWSKI W FILHARMONII

Dziś o godz. 4.15 po poł. i o 9.15 wiecz. dowisko satyryczne w 2-ch częściach p. t. „i nie płacz” z udziałem Dżigana, Szumana i Józefa Kamena.

IGNACY FRIEDMAN W FILHARMONII

W najbliższą środę, dnia 19-go b. m. pi w sali Filharmonii z jedynym koncertem strzowskim pianista Ignacy Friedman.

WIECZÓR KLUBÓWY W STOW. INŻYNIERÓW I ARCHITEKTÓW

Zarząd Stow. Inżynierów i Architektów w wiadomości, że w dniu dzisiejszym w lokalu warszyszenia odbędzie się wieczór klubowy z udziałem artystki Teatru Miejskiego Ludwiłanki.

Z KLUBU INTELIGENCJI ŻYDOWSKIEJ

Dziś (15 b. m.) o godz. 9.15 odbędzie się czyt dr. F. Lachmana, delegata Uniwersytetu rozolimskiego n. t. „Egzotyka życia i obyczajów Żydów Jemenickich”.

W niedzielę (16 b. m.) o godz. 18.00 wieczorek Klubowy.

W poniedziałek (17 b. m.) o godz. 9.15 wieczorek Klubowy z udziałem uczestników konwersatorium skiego.

We wtorek (18 b. m.) o godz. 9.15 odbędzie się Wieczór Kompozytorów Żydowskich z udziałem: 1) Ali Dimantowej (śpiew — sopran) z występów w operze „Traviata” w Łodzi; 2) liny Markowiczowej (skrzypce). W programie pieśni Zaksy i Szalita oraz utwory Blochmana, Jablonia i inn.

Sobota, dnia 15 kwietnia 1939 r.

5.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”

Muzyka poranna (płyty). 6.35 Gimnastyka

Muzyka z płyt. 7.00 Dziennik poranny

Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół

11.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół

wajmy piosenki — prowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 11.25 Lekkie duety instrumentów (płyty). 11.57 Sygnał czasu z Warszawy

nał z Krakowa. 12.03—13.00 Audycja dla szkół

wa 13.00—14.00 Przerwa.

14.00—14.50 Muzyka rozrywkowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Katowickiej

Jarosława Leszczyńskiego.

14.50—15.00 Łódzkie wiadomości głośni

odczytanie programu.

15.00—15.30 Teatr Wyobraźni dla dzieci

chowisko p. t. „Jak Barbarka pięknie

kanocne baby” — Anny Swirszczewskiej

głośni Katow. p-d Jarosława Leszczyńskiego

16.00—16.08 Dziennik popołudniowy.

16.08—16.20 Wiadomości gospodarcze.

16.20—16.35 Kronika literacka w opracowaniu

drzeja Tretiaka prof. U. J. P.

16.35—17.00 Recital śpiewaczy Stani Zawadzkiego

17.10—17.28 „Gest żebraka” wspomnienia

zylijskie Władysława Goździkowskiego

17.28—18.00 Koncert solistów (z Łodzi) w wykonaniu: Wacław Piotrowski — organy

nislaw Nagulewski — wiolonczela, Stanisław

misja z kościoła Matki Boskiej Zwyczajnej

18.00—18.25 „Światła nad rzeką” — ścieżka

sko Czesław Rączaszekowej.

18.25—18.30 Wiadomości sportowe

18.30—19.15 Audycja dla Polaków za granicą

1) Gawęda, 2) „Poetka naszych dni”

ria Konopnicka” — audycja słowno-muzyczna

na Bożenny Czyżykowskiej (z Poznania)

3) „Wilno, miasto Mickiewicza z Łodzi” — skiego” — pogadanka dla młodzieży

Kazimierz Leczycki (z Wilna).

19.15—20.35 Koncert rozrywkowy (z Łodzi)

Wykonawcy: Orkiestra salonowa p. t. masza

Kiesewettera, chór Moniuszki, białe p. d. Karola

Lubowskiego. 20.35—20.55 Audycja informacyjna: wieczorny (20.40) Wiadomości

giczne. Wiadomości sportowe. Nasze gram na jutro.

20.055—21.00 Przerwa.

21.00—22.00 Koncert rozrywkowy z Br

22.00—22.55 Muzyka taneczna w wykonaniu

lej Orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława

rzyńskiego.

22.55—23.00 Wiadomości bieżące.

23.00—23.05 Ostatnie wiadomości dziennika

czarnego. Komunikat meteorologiczny

AUDYCJE ZAGRANICZNE

21.00 RYM: „Lodoletta” — opera Masc

(tr. z Opery Królewskiej).

21.00 BRUKSELA Flam.: „Uprowadzenie

raju” — opera Mozarta.

21.00 LONDYN Reg.: Koncert symfoniczny

21.30 STRASBURG. Festival Chabriera i

wińskiego.

22.15 LUKSEMBURG: Koncert symfoniczny

Z dziejów Łodzi

Dnia 15 kwietnia 1915 roku do Łodzi zaczynają przenikać po raz pierwszy, na skutek zesrodkowania działalności Naczelnego Komitetu Narodowego (N.K.N.) w Piotrkowie, kontakty legionowe stałe. Mimo zakazania działalności Komitetu na obszarze, okupowanym przez Niemców, na terenie Łodzi ukazują się w obfitym kolportażu dzienniki i periodyki wydawnicze Legionów Józefa Piłsudskiego. Specjalną poczytnością cieszą się „Wiadomości Wojskowe”, „Dziennik Narodowy” i in. czasopisma legionowe, wydawane w Piotrkowie.

Kwiecień	Dziś Anastazji	
	Jutro Marceliana i Lamp	
15	Wschód słońca	4.42
	Zachód słońca	18.31
	Wschód księżyca	3.11
	Zachód księżyca	14.39
	Długość dnia	14.07
Sobota	Przybyło dnia 6.07	

Krótkie wiadomości

POWSZECHNE SZCZEPIENIE OSPY przeprowadził wydział zdrowia zarządu miejskiego wśród dzieci, które ukończyły pierwszy rok życia oraz starszych, które ukończyły 7 lat (drugie szczepienie). Akcja szczepień odbywać się będzie w miejskich dozorcach sanitarnych. Rodzice, którzy nie doprowadzą dzieci do szczepień, poniosą odpowiedzialność.

MIĘJSKI REFERAT TURYSTYCZNY zmienił z dniem wczorajszym swą siedzibę. Mieścił się dotychczas w gmachu zarządu miejskiego przy Placu Wolności Nr. 14, obecnie przeniósł się do nowego lokalu w gmachu rady miejskiej przy ulicy Pomorskiej Nr. 16. Wiąże się to z rozszerzeniem agend referatu.

LUSTRACJA SANITARNA ZAKŁADÓW PRZEMISŁOWYCH przeprowadzona będzie w dn. najbliższych. Ma ona na celu w pierwszym rzędzie zbadanie czystości zakładów, narzędzi pracy i t. d., a z drugiej strony — skontrolowanie, czy wszyscy pracownicy odnawiają we właściwym terminie swe świadectwa zdrowia.

121 DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM przebywa obecnie w II miejskim domu wychowawczym przy ulicy Karolewskiej Nr. 51, w tym: 78 chłopców i 43 dziewczynki. Dzieci te pozostają całkowicie na utrzymaniu i pod opieką miasta, spędzając czas w świetlicach, przedszkolach miejskich oraz w internacie przy domu miejskim.

SPADEK CEN ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH zanotowano wczoraj na targowiskach miejskich. Tłumaczy się to znacznym zmniejszeniem zapotrzebowania po okresie świątecznym. Bieliły niemal wszystkie artykuły, jak masło, jarmuż, drób. Na razie tylko ceny ziemniaków utrzymują się jeszcze na dość wysokim poziomie.

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto I urzędować będzie w dniu 17 b. m. w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy Al. Kościuszki 19. Zgłosić się winni rocznika 1917 i starsi, którzy nie stawali dotąd do poboru, a mieszkają w obrębie 2, 3, 5, 8, 9 i 11 komisariatów policji.

Pierwszy upał

Upał wzmaga się. W ciągu wczorajszego dnia przeciętna temperatura w Łodzi wynosiła 23 stopnie C. W godzinach południowych w słońcu temperatura wynosiła wczoraj 23 stopni, a około godz. 4 po poł. w cieniu termometry wskazywały jeszcze 24 stopnie powyżej zera.

Nie wdając się w przepowiednie, przypuszczając należy, że najbliższe godziny przyniosą burzę. Wskazują na to bowiem barometry, których strzałki coraz silniej grawitują ku rubryce „burza, deszcz”.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: H. Pastorowa, Łagiewnicka 96; J. Kahane, Liśnianowska 80; J. Koprowski, Nowomiejska 15; M. Rozenblum, Śródmiejska 21; M. Bartoszewski, Piotrkowska 94; L. Czyński, Rokicińska 53; E. Zakrzewski, Kątna 54; I. Sinięcka, Rzgowska 59; S. Trawkowska, Brzezińska 56.

Echa wyborów do rady miejskiej

Proces o zabójstwo Józefa Rybaka

Sąd uznał, że zginął on w bójkę i skazał Łożyńskiego i Fudalę na półtora roku więzienia każdego

Po onegdajszej wizji lokalnej na miejscu zbrodni, sąd okręgowy w dniu wczorajszym wznowił rozprawę przeciwko Łożyńskiemu i Fudale, z których pierwszy — jak wczoraj donosiliśmy obszernie — odpowiadał za zabójstwo członka PPS — Józefa Rybaka, a drugi — za udział w bójkę, w której zginął Rybak.

Rzecz działa się w dzień wyborów do rady miejskiej, t. j. w dniu 18. grudnia r. ub.

Po zamknięciu przewodu sądowego zabrał głos prokurator, który wywodził, iż na osobie Rybaka dokonano pospolitego morderstwa z premedytacją i że morderstwo to zostało Łożyńskiemu udowodnione. Również wina drugiego oskarżonego nie ulega, zdaniem oskarżyciela publicznego, wątpliwości: Fudala brał udział w bójkę z wynikiem śmiertelnym i powinien ponieść za to karę.

POLSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ
»PATRIA« S. A. WARSZAWA
 PL. NAPOLEONA 3

Jedynе w kraju Towarzystwo, uprawiające wyłącznie działy wypadkowe

Ubezpieczenia: od następstw nieszczęśliwych wypadków odpowiedzialności cywilnej — autocasco.

Oddział w Łodzi: ul. Piotrkowska № 111, tel. 176-00

Powód cywilny — adw. Hartman twierdził, iż plan zabójstwa był z góry ułożony. Rybak, znany w okolicy si-

lacz, który ostro rozprawiał się z zastępującymi mu drogę przeciwnikami politycznymi, był zawadą tamtejszym zwolennikom i członkom Stronnictwa Narodowego. Fudala, chudy i nikły, nie mógł mu podoląć. Fudala tedy zainicjował tylko bójkę, a reszty dokończył w zamieszaniu Łożyński, sądząc, że zdoła ująć i że nikt go nie spostrzeże.

Obrońcy usiłowali podważyć zeznania głównych świadków dowodowych. Po dłuższej naradzie, sąd wyłosił wyrok, skazujący Łożyńskiego i Fudalę, obu za udział w bójkę, po półtora roku więzienia.

Sąd w motywach wyjaśnił, iż nie należy zabójstwa Rybaka traktować jako zbrodni o charakterze politycznym: oskarżeni i denat mieli ze sobą zadawnione porachunki i w dzień wyborów doszło do bójki, która była tych zaognionych stosunków krwawym zakończeniem.

Sąd podał dalej, że choć świadek Grajcar, zasługujący zresztą na całkowite zaufanie, widział podniesione ramię Łożyńskiego a następnie błysk ognia obok jego dłoni, jednak sąd nie nabrał pewności zupełnej, by właśnie Łożyński strzelił do Rybaka i dla tego nie skazał go za zabójstwo, lecz jedynie za udział w bójkę z wynikiem śmiertelnym.

Sąd zmienił w stosunku do skazanych środek zapobiegawczy i, uwolniwszy ich z aresztu prewencyjnego, oddał ich pod dozór policji. (1)

Tragiczny wypadek w cyrku w Zgierzu

Akrobata spadł z trapezu podczas przedstawienia i poniósł śmierć na miejscu

Onegdaj wieczór wydarzył się w cyrku w Zgierzu wstrząsający wypadek, jeden z tych, o jakim czytamy tylko w powieściach z życia artystów.

W wędrownym cyrku, od kilku dni goszczącym w Zgierzu, występował z niezwykle śmiałymi popisami akrobatycznymi Bronisław Jarzyna. Artysta wykonywał pod kopułą cyrku „mrożące krew w żyłach popisy na trapezie”. Popisy te były istnie niebezpieczne, gdyż na wysokości 11 metrów Jarzyna na jednej nodze na trapezie, dokonywał najrozmaitszych salt i ewolucji.

Wszystkie te popisy, gdy na nie patrzeć z dołu, nie wydają się ani tak niebezpieczne, ani tak trudne. A przecież — wystarczy tylko małej niedokładności, drobnego braku w sprężynie czy innej bagatelii, — by popisy tego rodzaju zakończyły się tragicznie.

Jarzyna podczas spektaklu zawisł na chwilę głową w dół, umocowany tylko na jednej nodze w pętli u drewna trapezu.

Nagle drewniany rek pod ciężarem artysty pękł.

Rozległ się przeraźliwy krzyk obecnych.

Nieszczęśliwy akrobata runął głową w dół.

Śród obecnych znalazł się lekarz, wezwano również pogotowie.

Ale wszelka pomoc była daremna. Jarzyna doznał złamania kręgosłupa i pęknięcia podstawy czaszki i zmarł na miejscu.

Rzecz godna uwagi i zresztą leżąca w tradycjach ludzi cyrku i sceny nawet: przedstawienie, min. o tego tragicznego wypadku nie zostało przerwane i doprowadzone zostało do końca. (1)

Nagi mężczyzna wisiał z okna III piętra

trzymany kuczowo za brzeg koszuli przez jego ojca. — Tłum przyglądał się niesamowitej scenie. — Wezwano straż ogniową, która schwyciła desperata na plandekę

Na ul. Cegielnianej, przy zbiegu z Kilińskiego, rozegrała się wczoraj w godzinach rannych scena wręcz niesamowita.

Ku swemu zdumieniu i przerażeniu dostrzegli przechodnie o godzinie 8.45 zwisającego z okna na trzecim piętrze, w jednej tylko koszuli, a więc niemal zupełnie obnażonego, młodego mężczyznę.

W oknie stał starszy jakiś mężczyzna, trzymał wiszącego oburącz za koszulę i przeraźliwie wzywał pomocy.

W jednej chwili stało się dla wszystkich widzów z ulicy i sąsiadów rzecz jasna, że ów młody człowiek — to desperat. Trzymał go, wiszącego nad przepaścią, jego rodzony ojciec. Rzecz działa się w mieszkaniu zegarmistrza Głata. Desperatem był jego dwudziestoletni syn — Jehuda.

Oczywista, że pierwszą myślą sąsiadów — było, że należy pójść na górę, przyjść z pomocą Głatowi — starszemu i wciągnąć jego syna do mieszkania.

Ale tutaj okazało się, że Glat był sam

ry również już niczego więcej nie pragnął, jak dostania się na górę, w objęcia ratującego go tak po bohatersku ojca — począł gwałtownie wierzgać i szamotać się.

Ludzie próbowali sforsować drzwi, lecz i to im się nie udało. Zegarmistrz musi mieć mocne zamki.

Poczęto tedy zastanawiać się, w jaki sposób zlagodzić już nieunikniony upadek młodego Głata, nieunikniony tym bardziej, że jego ojciec gonił ostatkami sił i krzyczał, iż mu ręce mdleją.

Z mieszkania piekarniczej na parterze wyniesiono całą pościel i ułożono na chodniku.

Ratownicy uważali, że tego nie dość. Zatrzymali przejeżdżający wóz z manufaktura, pożyczyli od woźnicy plandeki i rozpostarli ją na dole. Wreszcie znalazł się ktoś, kto zaalarmował straż ogniową, od czego oczywiście, po nieudanych próbach dostania się do mieszkania — należało zacząć.

Nim straż nadjechała — ludzie trzymali ciągle plandekę, rozpiętą nad betami.

W pewnym momencie desperat, któ-

Rezultat tych prób był ten, że na głowy ludzi na dole poleciały z wysokości trzeciego piętra doniczki z kwiatami. W ostatnim niemal momencie, gdy już Glat — starszy krzyczał na górę, że stanowczo dłużej nie da rady — musieli się ludzie usunąć z plandeki, bo waliły w nich ze znacznej wysokości doniczki.

Nadjechała wreszcie straż. Mocne ramiona strażaków rozpięły odpowiednio plandekę.

— Teraz niech pan puści! — padł rozkaz z dołu.

Glat starszy zamknął oczy i wypuścił z rąk ciężar synowski.

Młody Glat wyładował szczęśliwie. Włos mu z głowy nie spadł.

Po tych przeżyciach niedoszły desperat leży w łóżku. Przysiągł ojcu, że już więcej zamachu samobójczego nie popełni. (1)

CASINO W 4-tych tygodniu rekordowego powodzenia wspaniałego arcydzieła

Pocz. 12, 2, 4, 6, 8, 10

WIELKI WALC Ceny znacznie niższe

Na poranki o g. 12 i 2 od **85 gr.** Na pozost. seanse od **1⁰⁹ zł.**

muszę kolegę pożreć, bo jestem głodny“...

czy wojna doprowadzi do rewolucji?

Wędką zamiast parasola. — Przymusowa służba wojskowa w Anglii? — Wojny nie popłacają

(Od stałego korespondenta „Republiki” w Anglii)

London w kwietniu. Necessaria premiera angielskiego są one urozmaicone, niż się publicznie daje. Do sławetnego i powszechnie danego parasola przybywa obecnie Week-endy, święta i chwile wolności państwowych poświęca mianem Mr. Chamberlain ulubionemu łowiению rybek na wędkę. Nietrosk jest coraz więcej, a chwile od nich stają się co raz rzadsze. Wadzone więc było sędziwemu przewi rozkoszować się ulubioną rozgrywką podczas świąt wielkanocnych, w sam Wielki Piątek polityka wrostanowiła dać światu nową próbę aktywizmu. Tak się więc stąd na południowym wschodzie jeszcze jeden kraj stracił wolności podległość, kilka pstrągów oca pewnym szkockim ruczaju gór-

Chamberlain spotkał się ostatnio jednym rozczarowaniem, i tak jest wyuczajony do przykrych niespodzianek. Natomiast opinia publiczna tym razem nie posiadają się z opania. Nawet zwykle tak spokojny i poważany „Times” przypomina, że obietnicom i umowom Włoch nie oddali wojsk z Hiszpanii, że ostatnio poczynili znacznie załogi Libii wysp morza Egejskiego, że Albania dokonana została w ścisłym porozumieniu z Berlinem i ma na niej poważnego punktu strategicznego zachującego Jugosławie, Grecję i że przejawiają się intrzyki zmierzające do wciągnięcia Bułgarii w orbitę, przy czym za przynętę ma służyć jawienie jej D o b r u d z y, natomiast wiadomo, do Rumunii. „Tymawołuje Stany Zjednoczone do zżenia natychmiast potężnej koalicji wszystkich państw zainteresowanych przywróceniu pokoju, a ponieważ wielki zachowawczy pragnie widocznie zarzutu, że tylko cudzymi pierzastaniami zagrożoną ojczyznę, więc się w końcu również wprowadzenia przymusu służby wojskowej, czencącusi się domagają od swych sojuszników już od bardzo dawna, acz bez

międzyczasie dyplomacja rzymska nie ulega dla nikogo wątpliwości, że przedsięwzięcie zostanie zlokalizowana w Albanii nie należy widzieć w tej akcji do dalszych zamierzeń. Zapewnić może są szczerze do... następnej wojny może są tylko uprzedzeniem, że w kolejki drugi koniec osi poprowadzi jakimiś bliżej nieokreślonym punktem, może dla odmiany w Holan-

nie należy także zapominać, że premier angielski jest reprezentantem kierunku zachowawczego, głęboko przekonany, że konflikt europejski w obecnych warunkach prowadzić musi z konieczności do rewolucji światowej. Agre-

sywne nastroje niemieckie przypisywane są w tych sferach głównie ciężkiej sytuacji wewnętrznej i z tego powodu czynnik niemiecki uważany jest za nieobliczalny, tym bardziej iż na szali zaważyć mogą momenty o charakterze psychologicznym. Tym się właściwie tłumaczy cierpliwość i ustępliwość angielska. Prócz tego jednak nie wierzą tutaj ani w gotowość Niemiec do wojny ani nawet w trwałość reżymu, obawiają się jednak, że jakieś zbyt pośpieszne i nierozważne posunięcia mogłyby się raczej przyczynić do jego wzmocnienia.

Przytoczony przez nas w jednej z poprzednich korespondencji, sir Norman Angell, porównywa dwa mocarstwowe ugrupowania światowe do dwóch dzikusów, z których jeden mówi do drugiego: „Es tut mir herzlich leid, ale ja kolegę muszę pożreć, gdyż jestem głodny i nie mam dostatecznego Lebensraum'u”. (Jest rzeczą szczególną, jak trudno jest przetłumaczyć wyrazy niemieckie, w rodzaju Lebensraum albo Stosskraft na jakikolwiek bądź inny język). Powracając jednak do przykładu dzikusów, twierdzi sir Norman Angell, że w końcu żaden z

dzikusów drugiego nie pożre, lecz się obydwaj nawzajem ciężko porania i utrudnią sobie dalszą walkę o byt. Natomiast rozumny wysiłek wspólny pozwoliłby im daleko łatwiej eksploatować dary natury: mogli by npr. urządzić wspólne skuteczne łowy, albo też mogliby sięgać po owoce do wyższych gałęzi drzewa, gdyby jeden drugiemu stawał na plecach.

Sam fakt, że niedostateczna konsumpcja wtrąca świat w ciężki kryzys nadprodukcji, jest dostatecznym dowodem, że się chwilowo znajdujemy u kresu naszych zdolności organizacyjnych i że konieczna jest szeroko pojęta kooperacja narodów, by wybrnąć z tej sytuacji. Powszechne zbrojenia są paliatywem, z konieczności prowadzącym do załki bez wyjścia. Bardziej oświecona opinia zdaje sobie tutaj coraz dokładniej sprawę z konieczności rozstrzygnięcia nagromadzonych trudności i sprzeczności w drodze kooperacji i polubownego porozumienia, niestety jednak wszelkie próby w tym kierunku jako jedyny rezultat dają tylko dalsze rozzuchwalenie strony zaczepnej.

T. S.

Zaniedbane ulice w śródmieściu

nie zostały objęte tegorocznym planem robót brukarskich

Przed kilku dniami omówiliśmy tego roczny plan robót brukarskich w Łodzi, opracowany przez zarząd miejski. Plan ten posiada jednak bardzo istotne braki. Chodzi o odcinki ulic Śródmiejskiej i Cegielnianej. Ulice te znajdują się w stanie wręcz fatalnym. Zarówno jezdnie jak i chodniki są zniszczone, pełne wybojów i dziur. Obie ulice są bardzo długie, trudno wymagać, by wysunięto je w całości na pierwszy plan i by dano im nowe chodniki i nowe nawierzchnie z materiałów szlachetnych przed innymi uli-

cam, które w niemniejszym stopniu wymagają remontów. Ale przynajmniej odcinki, prowadzące od ul. Piotrkowskiej do teatrów powinny być uwzględnione w tegorocznym planie zabrukowania miasta, aby publiczność, która w przyszłym sezonie zechce chodzić do teatrów, nie wykreciała sobie nóg.

Tak samo oświetlenie poważnie szwankuje na tych ulicach: lampy elektryczne są b. rzadko rozmieszczone i o tak słabej mocy, że ulice toną formalnie w ciemnościach.

Przemawiają królowie i prezydenci republik

na powitanie wystawy światowej w Ameryce. — Ciekawe audycje radiowe

Według źródeł amerykańskich, cały świat radiowy wziął udział w specjalnych transmisjach zorganizowanych dla Wystawy Światowej w Nowym Jorku przez trzy największe towarzystwa radiofoniczne, a mianowicie: National Broadcasting Company, Columbia Broadcasting System i Mutual Broadcasting INC. Jak zapewnia dyrekcja Wystawy, była to największa impreza w dziedzinie międzynarodowej transmisji zbiorowej, jaką kiedykolwiek zorganizowano. Na treść audycji przeznaczonych przez radiofonie zagraniczne dla Wystawy złożyły się: przemówienia monarchów, regentów, prezydentów republik, szefów państw i wielu innych osobistości wybitnych. Zwykle po audycjach żywego słowa nadawana jest muzyka, śpiew, dźwięki dzwonów lub inne efekty dźwiękowe, charakterystyczne dla kraju nadającego audycję. Te specjalne programy dla Wystawy nadawane są w każdą niedzielę między godzinami: 13.30 i 14.00 według czasu wschodnioamerykańskiego i transmitowane będą jeszcze do dnia 23 kwietnia.

Audycje dla Wystawy nadawane są równocześnie w zasięgu krajowym i na krótkofalówki do stacji krótkofalowej w New Yorku, skąd przekazywane są na

anteny wszystkich trzech wymienionych wyżej organizacji radiowych w Stanach. Dzięki temu audycje te słyszane są w krajach ich nadania i przez kilkadziesiąt milionów radiosłuchaczy w Ameryce.

W audycjach witających Wystawę bierze udział 17 krajów europejskich, azjatyckich i amerykańskich, mianowicie: Polska, Anglia, Irlandia, Francja, Belgia, Holandia, Dania, Norwegia, Szwecja, Italia, Jugosławia, Rumunia, Sowiety, Japonia, Kanada i Brazylia.

Z wymienionych krajów pierwszą audycję specjalną nadała do Ameryki radiofonia francuska w sam dzień Nowego Roku. Przemawiał przed mikrofonem prezydent republiki p. Lebrun. Następną audycję transmitowano 8 stycznia z Irlandii. Przemawiali wtedy pp.: dyr. Hydo, prezydent republiki i de Valera, premier irlandzki. 15 stycznia nadano audycję z Kopenhagi z przemówienia króla Christiana X. Z kolei następną audycję nadała Holandia — 22 stycznia — z życzeniami od królowej Wilhelminy. Z Moskwy nadano wielki koncert 29 stycznia. Śpiewał chór wojskowy liczący 100.000 głosów. 5 lutego przemawiał gubernator Kanady; 11 — król Karol Rumuński; 19 — król Haakon Norweski;

Dzieje człowieka, który poznał dobro i zło, wielką miłość, i okrutne rozczarowanie.

Wg. nowości T. DOŁĘGI-MOSTOWICZA

DR. MUREK

BRODNIEWICZ
NORA NEY
BENITA
ANDRZEJEWSKA
CWIKLINSKA
JUNOSZA-STĘPOWSKI

FILM
prawdziwy,
jak samo życie...
FILM,
który jest rewelacją
w sensie tematu,
treści, reżyserii,
i gry aktorów

WKRÓTCE
w Kinie
„CASINO“!

BACZNOŚĆ PEOWIACY!

W dniu 20 kwietnia b. r. o godz. 19-ej w świetlicy związkowej (dom pomnik im. Marszałka J. Piłsudskiego, ul. Strzelecka Nr. 2) zostanie ogłoszony odczyt na temat: „Jak to było pod Grunwaldem”. Ze względu na interesujący temat Zarząd Koła wzywa wszystkich członków i ich rodziny do gremialnego i punktualnego przybycia na ten odczyt.

Członkowie sferowanych związków mile widziani.

Równocześnie przypominamy, że w miesiącu kwietniu i maju b. r. w każdą niedzielę od godziny 10-ej rano do godz. 13-ej jest czynna czytelnia czasopism oraz, że w świetlicy urządzane są czwartkowe wieczory od godz. 19-ej — prosimy członków peowiaków o zapamiętanie tych dni i liczne uczęszczanie do świetlicy.

Zarząd.

Grand-Kino „BIAŁY MURZYN”

Pocz. 12, 2, 4, 6, 8, 10

Dzisiaj 2 poranki o g. 12 i 2. Ceny miejsc 85 gr. i 1.09

na pozostałe seanse III — 1.09, II — 1.50, I — 2.20.

Polska-Italia

Omawiając statystykę kierunkową polskiego handlu zagranicznego — zwracaliśmy uwagę na silny wzrost wymiany towarowej polsko-włoskiej w ostatnich latach przy równoczesnym jej silnym zaktywizowaniu na rzecz Polski.

W ciągu ostatniego trzylecia wywóz do Włoch z Polski podskoczył z 22 na 66, podczas gdy z Włoch do Polski tylko — z 16 na 33 miln złotych.

Wymiana towarowa polsko-włoska odbywa się od lat szeregu na zasadach rozrachunku. Brak nam danych do wnioskowania czy a ewent. w jakich rozmiarach i w jaki sposób saldo czynne na rzecz Polski — bardzo pokaźne, bo dla samego r. 1938 wynoszące akurat połowę eksportu, t. j. 33 miliony złotych — zostało już zlikwidowane. Zapewne poważna jego część zużyta była na wyrównanie należności za dwa transatlantyki, zbudowane w stoczniach włoskich reszta należności tej w wysokości około czterech miln. zł ma być całkowicie zlikwidowana w ciągu bieżącego roku. Przepuszczalnie jednak część jego zużyta była na pokrycie niektórych przewłazszeń włoskiego stanu posiadania w Polsce.

Oczywista jednak kontynuowanie stanu rzeczy, przy którym bieżący bilans handlowy dawałby nadal takie jak dotąd poważne nadwyżki aktywne, bez szans ich transferu, nie byłoby dla strony polskiej korzystne.

Strona polska zmuszona byłaby bowiem dla uzyskania jakiegokolwiek pokrycia dla swych sald czynnych, wynikających z bieżącego handlu — ułatwić stronie włoskiej dalsze wycofywanie się z kapitałowych zaangażowań w gospodarstwie polskim, zwłaszcza w przemyśle polskim, w szczególności dla włoskiej strony pomyślnych warunkach. Byłoby to zresztą specjalnym uprzywilejowaniem Italii w porównaniu z innymi naszymi kontrahentami.

Dodajmy, że ze względu na strukturę eksportu w dużym stopniu dostawcą po stronie polskiej są przedsiębiorstwa, w których zainteresowane jest samo państwo. Stworzyć mogłoby to sytuację szczególną o ile chodzi o pokrywanie ewent. zamrożeni w drodze przejmowania włoskiego stanu posiadania w Polsce.

Nowo-zawarte układy gospodarcze polsko-włoskie ustalają na rok 1939 t. zw. „płafon“ wymiany w ten sposób że przywóz i wywóz — po zarachowaniu 15 proc., do wysokości 20 mil. lirów na turystykę polską do Italii — pozostawiają niewielką tylko nadwyżkę. Sądzić należy, że i poza tym „płafonem“, nie narosną salda, których likwidacja stawiałaby stronę włoską w położenie szczególnie pomyślne.

Zmiany w produkcji łódzkiej

wywołane modą „skomplikowanych“ tkanin

Przemysł łódzki, według obserwacji, stara się w ostatnich czasach przetrząść na produkcję skomplikowanych tkanin. Przemysł bawełniany produkuje przeważnie tkaniny lepsze konfekcyjne, pyjamowe oraz materiały na suknie damskie. W wielkich ilościach produkuje się również materiały manipulowane ze sztucz-

nego jedwabiu. Popularne artykuły bawełniane tak zwane metkale i Oxfordy zostały prawie że zupełnie wycofane z produkcji łódzkiej.

Z drugiej strony, jeżeli chodzi o produkcję włókienniczą na prowincji, to stała się ona zupełnie jednostajna i ogranicza się właśnie do produkcji sztandar-

towych artykułów pozostawionych ubocznie przez produkcję łódzką.

Z ośrodków prowincjonalnych nie dwa ośrodki wykazują korzystną sytuację, a mianowicie Pabianice oraz Wola.

Duży kryzys natomiast w związku powyższymi przeobrażeniami wykazują Bełchatów oraz Żelów.

Wskaźniki produkcji fabryk w wieś są stosunkowo bardzo niskie, czym cenę kształtują się tam poniekąd ziomu cen obowiązujących na rynku kim.

Również duże trudności zanotowano w innych ośrodkach włókiennictwa, np. w Zgierzu oraz w Konstanczynie, które, jak wiadomo, nastawione na produkcję własną. W dziale wyrobów wełnianych, zdaniem naszych matorów, wymogi mody stanowią cze większą trudność dla mniejszego przemysłu.

Skomplikowane wiązania i uciążliwa manipulacja utrudniają a często uniemożliwiają produkcję fabryk zgierskich i stantynowskich oraz mniejszych wiatów chałupniczych w Łodzi.

Jeszcze jedna przyczyna powstania niemożności produkowania przez szary przemysł oraz przemysł chałupniczy artykułów wysokogatunkowych.

Do produkcji tych artykułów w dnie jest mianowicie stałe inwestowanie. Prócz tego produkcja ta wymaga ulepszenia aparatu technicznego, a także większe dokupują nowe części i urządzenia wymagane przy produkcji tych i bardziej skomplikowanych kulów. Mniejsze fabryki oraz wiaty chałupnicze na to pozwolić sobie nie mogą, w związku z czym zdolność twórcza tych fabryk coraz bardziej leje.

Buchalter-bilansista

b. rewident Izby Skarbowej w Łodzi, absolwent Akademii Eksportowej w Wiedniu, b. kierownik w przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych. POSZUKUJE odpowiedniej POSADY ewent. prac z zakresu organizacji i księgowości.

BUKOWSKI JAN, Łódź, ul. Bednarska 24 m. 8, tel. 154-11

Konferencja eksportowa

Ostatnia wielka konferencja importowa, zorganizowana przez radę handlu zagranicznego jak i szereg resortów gospodarczych prowadzonych z państwami zamorskimi, a ze Stanami Zjednoczonymi w szczególności — spowodowała specjalny wzrost zainteresowania budową stosunków gospodarczych z morskimi krajami.

Z kół gospodarczych dowiadujemy się, iż równolegle z reorganizacją importu, dokonana ma być nowa przemiana kierunkowa i organizacja naszego eksportu i w tej mierze przewidywać zwołanie specjalnej konferencji eksportowej z udziałem reprezentowanych przedstawicieli organów gospodarczych i samorządu gminnego.

Przekazy do Sowietów

Komisja Dewizowa wydała wywołanie w sprawie przekazywania kwot pieniężnych do Z.S.R.R.

Kwoty przekazywane do Sowietów tytułu transakcyj handlowych za pośrednictwem Polskiego Instytutu Rozwojowego, obejmować mogą poza opłatą celną, prowizję i t. p. Wszelkie magają specjalnych zezwoleń Dewizowej.

Prace komisji podatkowej

Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi

W dniach ostatnich odbyło się posiedzenie komisji podatkowej Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi, w którym wziął udział prezes Izby dr. Feliks Maciszewski.

Jednym z zagadnień, któremu komisja poświęciła szczególną uwagę była sprawa ustalenia wpływu, jaki wywiera na jawność i podatkową uchwytność obrotów podatkowych fakt, iż przedsiębiorstwa w stosunkowo licznych wypadkach sprzedają towar swym odbiorcom na zasadach gotówkowych, wobec czego w księgach nie są ujawniane nazwiska o-wych odbiorców.

Po wywodach Prezesa Izby, który wskazał na potrzebę podjęcia odpowiednich kroków, aby niemożliwe było uprawianie działalności zarobkowej w warunkach anonimowych, jako też po uwagach wicedyrektora dr. Sanda, który scharakteryzował prawnopodatkową stronę zagadnienia, komisja stwierdziła, iż dla po-

jęcia odpowiednich posunięć nieodzowne jest przede wszystkim pozyskanie możliwie dokładnych materiałów cyfrowych, oświetlających, w jakich działach i fazach obrotów zjawisko nieujawniania odbiorców i dostawców objawia szczególne nasilenie.

Z kolei komisja zajęła stanowisko w przedmiocie potrzeby zwolnienia z podatku lokalowego lokali handlowych oraz przyznania prawa potrącania należności za świadectwa przemysłowe również i firmom, opłacającym podatek w formie scalonej.

Poza tym komisja powołała specjalną podkomisję, mającą na celu ustalenie kryteriów dla określenia przedsiębiorstw prowadzonych w większym rozmiarze, na których ciąży obowiązek wpisania się do rejestru handlowego oraz prowadzenia ksiąg handlowych.

W końcu komisja rozpatrzyła szereg spraw bieżących.

Spłacanie należności podatkowych papierami wartościowymi

Ogłoszona została zmiana instrukcji o uiszczaniu należności podatkowych papierami wartościowymi oraz w sprawie opłacania zapadłych kuponów i wykupu obligacji 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki państwowej z 1937 r.

Poza szeregiem przepisów o charakterze rachunkowo skarbowym zmieniona instrukcja umożliwi uiszczanie należności podatkowych nie tylko walorami objętymi dotychczas obowiązującą instrukcją, ale również obligacjami 4 i

pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej z 1937 r.

Wartość bieżącego kuponu od wszelkich obligacji wydawanych płatnikowi tytułem zwrotu nadpłaty winna kasa obliczać po dzień wydania obligacji tzn. za okres, w którym kupon bieżący był w posiadaniu skarbu państwa oraz pobrać tę należność w gotowiznie.

Ogłoszony okólnik uchylił liczne obowiązujące dotychczas w tej mierze zarządzenia i okólniki Ministerstwa Skarbu. (wt)

Poświęcenie nowej linii kolejowej

Siemkowice—Częstochowa. — Zapowiedziany przyjazd ministra de Monzie

W Paryżu odbyło się posiedzenie komitetu dyrekcyjnego i rady zarządzającej Towarzystwa Kolejowego Francusko-Polskiego. Obradom przewodniczył zastępca prezesa rady wiceminister komunikacji inż. Fraszcki. Tematem obrad były sprawy dotyczące wyników finansowych magistratu węglowej Śląsk — Gdynia za ubiegły rok eksploatacyjny oraz rozpatrzenie planu inwestycyjnego na najbliższą przyszłość.

Jak się dowiadujemy w związku z zakończeniem budowy odnogi kolejowej

Siemkowice — Częstochowa odbędzie się w końcu bieżącego miesiąca uroczyste poświęcenie nowowybudowanego odcinka kolejowego w obecności przedstawicieli rządu, szefów gospodarczych oraz delegatów koncernu francuskiego Schneider Creusot.

Na uroczystość poświęcenia linii spodziewany jest również przyjazd do Polski francuskiego ministra robót publicznych p. de Monzie w towarzystwie wyższych urzędników ministerstwa. (is)

Przemysł białostocki rozwija swój eksport do Afryki Południowej

Wiadomości napływające z Afryki południowej, świadczą o wzrastającym zainteresowaniu dla białostockich wyrobów włókienniczych.

Białystok zdołał ostatnio uzyskać już szereg większych zamówień na swe artykuły z różnymi terminami dostawy, począwszy od kwietnia, aż do sierpnia włącznie.

Wszystkie transakcje zawarto za gotówkę, płatną w całości przez szypcerów w Londynie za okazaniem dokumentów zaokrętowania towarów. Towar sprzedawano przeważnie fob Gdynia, rzadziej zaś cif porty południowo-afrykańskie.

Na uwagę zasługuje, że przy dostawach do Afryki południowej przemysł

białostocki wyżył się już całkowicie kosztownego pośrednictwa firm reeksportowych w Hamburgu i nawiązał bezpośrednie stosunki z odbiorcami południowo-afrykańskimi.

Przyjmowaniem zamówień i reprezentowaniem interesów eksporterów białostockich zajmują się na rynku południowo-afrykańskim agenci, dobrze obeznani z miejscowymi warunkami i zwyczajami.

W obecnym sezonie daje się zauważyć znaczne osłabienie konkurencji włoskiej. Wśród kupiectwa południowo-afrykańskiego coraz bardziej zaznacza się tendencje bojkotowania towarów pochodzenia włoskiego i japońskiego. (wt)

Złoto płynie nadal do Ameryki

W ciągu ostatnich trzech dni marca odeszło z Anglii do Stanów Zjednoczonych A. P. złota za 22,5 miln. funtów szterlingów. W ten sposób transporty złota do Ameryki w marcu b. r. osiągnęły wartość 65,4 miln. £., wobec 34,2 miln. £. w lutym b. r. i 10,9 miln. £. w styczniu b. r.

Całkowity wywóz złota z Anglii do Stanów Zjednoczonych A. P. w pierwszych trzech miesiącach b. r. osiągnął przeto kwotę 116 miln. funtów szterlingów, przywóz złota wyniósł tylko 21 miln. funtów szterlingów. (pp)

Okazje do handlu z zagranicą

Obywatel polski, emigrujący do U.S.A. przyjmuje przedstawicielstwa firm polskich na U.S.A.

Obywatel polski, wyjeżdżający do Stambułu przyjmuje przedstawicielstwa firm włókienniczych eksportujących do Turcji.

Firma południowo-afrykańska objmie przedstawicielstwa polskich fabryk włókienniczych.

Importerzy amerykańscy zakupią następujące artykuły bawełniane zarówno drukowane, jak i barwne tkanine: ręczniki, chustki na głowę i chusteczki do nosa.

Oslabienie kursów

Na wszystkich odcinkach giełdy warszawskiej nastąpiło wczoraj znów osłabienie. Pożyczki osiągnęły najniższy kurs w ostatnich czasach. Wczoraj wszystkie z wyjątkiem jednej Dolarówki, która utrzymała się przy kursie 86.50. Najbardziej trzymające się papiery: Obligacyjna i Wewnętrzna, straciły 1 punkt, zaś Inwestycyjna straciła 2 punkty w obu emisjach po złotówce. Istotne zmiany kształtowały się wyraźnie niższymi. 4.5 proc. Ziemna straciła 75 punktów. Miejskie na początku zebrania giełdowego utrzymały kursy wczoraj, pod koniec jednak posiedzenia, pod wpływem wiadomości politycznych dotyczących z zachodu i południa obrotów: Warszawskie z 1933 roku o 10 punktów, Łódzkie z 1933 roku o ty-

dziale akcyj tendencja równowagi słaba. Bank Polski stracił 100 punktów. Cukier 75 punktów. Wegiel — 100 punktów. Grupa metalowa trzymała się nieco lepiej. Strzelczewa wynosi tylko 50 punktów. Norblina i Ostrowca po 100 punktów. Starachowic — 125 punktów. Zwłaszcza natomiast skoki Lipopa, który przed tygodniem spadł na 90 zł.

Warszawa, 14 kwietnia.
 Giełda — 89.60 — 89.82 — 89.38, Berlin 213.07 — 213.21, Amsterdam 100.21 — 99.75, Holandia 282.40 — 281.68, Kopenhaga 111.30 — 111.58 — 111.25, Londyn 24.91 — 24.98 — 24.84, Nowy Jork — 5.32.5 — 5.30, Nowy Jork-kabel — 5.33 — 5.30.5, Oslo 125.20 — 125.52 — 125.11, Sztokholm — 128.82 — 128.18, Zurych 119.00 — 119.30 — 119.07, Włochy 28.05 — 27.91, Helsinki 11.00 — 10.97.

Wycie: Bank Polski 123.00, Cukier 39.00 — 38.00, Wegiel 38.00 — 37.50 — 37.75, Lipop — 20.00, Modrzewów 21.00 — 20.50, Norblina — 79.00, Starachowice — 75.00, Zyrardów 62.00, Haberbusch 70.50 — 70.00.

WYCIENIE PROCENTOWE: Poż. wewnętrzna — 86.50, inwestycyjna I-sza em. 86.50, II-ga em. 85.50, pożyczkowa 68.00 — 68.50, dolarówka 41.50, pożyczkowa konsolidacyjna — 64.00, pożyczkowa dr. 4 i pół proc. — 61.5, 5 proc. Warszawy 1933 r. — 69.00 — 70.00, Częstochowa — 60.5, 5 proc. m. Łodzi 1933 r. 63.25 — 62.50. Tendencja dla pożyczek i listów dłużnych: 3 proc. renta — 51.00, odcinki po 5000 — 51.00, odcinki po 500 — 54.00, odcinki po 500 zł. — 61.50.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.
 Wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi: dolarówka 41.75 — 41.50, pożyczkowa I-sza em. 89.00 — 88.50, II-ga em. 85.50, pożyczkowa konsolidacyjna 66.00 — 65.75, pożyczkowa dr. 4 i pół proc. 64.00, pożyczkowa dr. 5 proc. 61.50, Bank Polski 126.00 — 125.00, 5 proc. m. Łodzi 1933 r. 64.25 — 64.00, 5 proc. m. Łodzi 1933 r. 61.75. Tendencja niejednorodna.

GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁODZI.
 Pszenica 21.75 — 22.00, pszenica zbierana 15.00 — 15.25, owies I gat. 17.50 — 18.00, mąka 40.25 — 41.25, 35 proc. 39.25 — 39.75, 65 proc. 34.25 — 35.75, 31.75 — 32.75, 35 — 65 proc. 24.75 — 25.75, 60 — 65 proc. 24.75 — 25.75, 60 — 24.75, 65 — 70 proc. 22.75 — 23.75, 95 proc. 28.00 — 28.50, mąka żytnia 29.25 — 29.50, gat. A 25.75 — 26.00, mąka żytnia razowa 95 proc. 22.00 — 22.50, mąka żytnia superior 33.00 — 35.00, mąka żytnia prima 31.00 — 32.00, otręby żytnie 11.50, rzepak ozimy 58.00 — 61.00, 51.00 — 54.00, siano luzem I gat. 12.50, Reszta notowań bez zmiany. Tendencja notowań, na inne spokojna. Wzrost 1.739 ton.

Porównawcze walorów

Warszawa, 14 kwietnia.

Papier	Dzisiaj	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokien
Bank Polski	86.50	87.50	96.—	83.—
Wewn.	63.25	63.75	66.50	65.25
Wn.	68.—	—	70.—	69.50
Ziem.	41.50	41.50	44.—	42.—
W. 1933	61.50	62.25	65.25	64.—
Łódz. 1933	69.—	70.—	73.50	71.25
Łódz. 1933	62.50	63.50	66.75	64.—
Bank Polski	123.—	124.—	130.50	116.—
W. 1933	90.—	—	94.—	70.—
Łódz. 1933	62.—	63.—	67.50	65.—

Armaty zakopane w lasach w Czechach i na Morawach

Praga, 14 kwietnia. (PAT). W kilku miejscowościach w Czechach i na Morawach znaleziono w ostatnich dniach większą ilość karabinów maszynowych oraz dział zakopanych w lasach, znajdujących się w pobliżu koszar. Poszukiwania wszczęto rzekomo na skutek doniesień.

Wysokość obrotu bilonu ustalona na 520 milj. zł.

Warszawa, 14 kwietnia. Ministerstwo Skarbu podało do wiadomości, że wysokość obrotu bilonu srebrnego, niklowego i brązowego ustalona została w porozumieniu z Bankiem Polskim na 520 milionów złotych.

NOTOWANIA BAWELNY z dnia 13-go kwietnia 1939 roku.
 Z powodu przeszkód atmosferycznych notowania z New Jorku i Nowego Orleanu nie nadeszły.
 LIVERPOOL: Loco 4.82, kwiecień 4.52, maj 4.51, czerwiec 4.41, lipiec 4.35, sierpień 4.31, wrzesień 4.27, październik 4.27, listopad 4.26, grudzień 4.28, styczeń 4.29, luty 4.30, marzec 4.32, kwiecień 4.33, maj 4.35.
 „Giza” 7: Loco 6.56, maj 5.93.
 „Giza” 2: Maj 6.45, lipiec 6.53, wrzesień 6.53, październik 6.60, listopad 6.60, styczeń 6.62, marzec 6.62.
 Egipska: Loco 6.56.
 Upper: Loco 5.56, maj 5.41, lipiec 5.43, wrzesień 5.43, październik 5.47, listopad 5.45, styczeń 5.47, marzec 5.50.
 BREMA: Loco 10.14, maj 9.10, lipiec 8.53, październik 8.71, grudzień 8.69, styczeń 8.69, marzec 8.71.
 ALEKSANDRIA. Sakellaris: Maj 11.10, lipiec 11.20, listopad 11.36.

Król Wiktor Emanuel przyjął koronę albańską i będzie reprezentowany w Tiranie przez swego namiestnika

Rzym, 14 kwietnia. (PAT). Włoska rada ministrów zebrana w piątek przed południem w pełnym składzie pod przewodnictwem Mussoliniego, przyjęła w związku z uchwa-

łami wielkiej rady faszystowskiej następujący projekt ustawy:
 „Król Italii, przyjąwszy koronę albańską, przybrał dla siebie i swych następców tytuł króla Italii i Albanii oraz ce-

sarza Abisynii, Król Italii i Albanii oraz cesarz Abisynii będzie reprezentowany w Albanii przez namiestnika, którego siedzibą będzie Tirana”.

Prowokują i Iżą Państwo Polskie

Niemcy w wieku poborowym uchylają się od służby wojskowej
 Warszawa, 14 kwietnia. Policja zatrzymała w Pleszowie kilku Niemców, synów rolników w wieku przedpoborowym, którzy usiłowali zbiec do Niemiec.

zachowania się w stosunku do Państwa Polskiego.
 Pod Mogilnem zostało aresztowanych dwóch Niemców, Heinrich oraz jego syn, za obelżywe wyrażanie się o Państwie Polskim.

Durazzo, 14 kwietnia. (PAT). Ag. Stefani donosi: Delegacja albańska w skład której wchodzi reprezentanci wszystkich prowincji kraju, udająca się do Rzymu celem wręczenia korony albańskiej królowi włoskiemu, opuściła Durazzo na pokładzie krążownika „Giovanni dalle Bande Nere”.

Pod Wyrzyskiem właściciel młyna Felske, w miejsce brakującej szyby wstawił takturę ze swastyki. Na skutek tej prowokacji wybito Felskemu wszystkie szyby w młynie.
 Starostwo w Działdowie wydało nakaz opuszczenia granic Państwa Polskiego pastorem niemieckiemu Skirlemu w Płońscy, na skutek nielojalnego

Toruń, 14 kwietnia. Sąd grodzki w Chojnicach, skazał po 6 miesięcy więzienia i 100 zł grzywny 3 Niemców, mieszkańców Pruszcza w pow. świeckim w wieku od 25 do 31 lat, którzy usiłowali zbiec do Niemiec. Zbiegów zatrzymała polska straż graniczna.

Rzym, 14 kwietnia. (PAT). Jutro na uroczystym posiedzeniu izby faszystowskiej min. Ciano wygłosi przemówienie poświęcone ostatnim wydarzeniom międzynarodowym. Na posiedzeniu tym obecna będzie delegacja albańska, która przybędzie do Rzymu celem ofiarowania korony albańskiej królowi włoskiemu.

ZZZ wzywa robotników do pracy 1 Maja i oddania zarobków za ten dzień na rzecz FON

Warszawa, 14 kwietnia. Prezydium centralnego wydziału Z.Z. powzięło uchwałę w obliczu obecnej sytuacji zewnętrznej, wymagającej solidarnego wysiłku wszystkich obywateli w pracy nad dobrojem Polski, aby obchodzić święto 1 maja przez oddanie w tym dniu pracy robotników w FON.
 Równocześnie prezydium Z.Z.Z. postanowiło zwrócić się do rządu z apelem o zawieszenie w bież. roku świętowania

3-go Maja i obrócenie całego dochodu społecznego powstałego z pracy w tym dniu, na cele obrony morskiej.
 Prezydium Z.Z.Z. postanowiło zwrócić się ponadto do zakładów przemysłowych i handlowych z wezwaniem o oddanie na cele obrony narodowej całej wartości wyprodukowanych w dniach 1 i 3 maja wyrobów, bądź całości uzyskanych obrotów.

Ustawa o ustroju sądów powszechnych ma być wkrótce znowelizowana

Warszawa, 14 kwietnia. Do wiadomości organizacji magistratury sądowej podano szczegóły ustawy, nowelizującej przepisy o ustroju sądów powszechnych.
 Projekt ten uchwalony został na ostatnim posiedzeniu rady ministrów. Poza wznowieniem niezawisłości sędziowskiej przez zmianę organizacji sądów dyscyplinarnych dla sędziów, ustawa wprowadza inowację, obchodzącą również szerszy ogół.
 Wprowadzona ma być m. in. apelacja od postanowień sądów, wymierzających kary porządkowe za zachowanie się na sali sądowej, albo też uchylenie prowadzenia sądów na piśmie.
 Apelacja będzie dopuszczalna przy

grzywnie powyżej 50 zł. i karach aresztu wymierzonych przez sędziego, orzekającego jednoosobowo.
 Ponadto projekt przewiduje prawo wnoszenia skarg sądowych w wypadku dopuszczania się przez prokuratora, w związku z jego czynnościami urzędowymi, wykroczenia przeciwko osobom, biorącym udział w postępowaniu sądowym.
 Ścigania z oskarżenia prywatnego zniewaga strony lub świadka w przemówieniu prokuratora będzie podlegała jedynie postępowaniu dyscyplinarnemu, w innych wypadkach osoby, które poczuły się dotknięte przemówieniem prokuratora będą miały prawo występować na drogę sądową, po uzyskaniu zezwolenia kompleksu sądownego.

Dzisiejsze imprezy sportowe

Kalendarzyk sportowy na dzień dzisiejszy przewiduje w Łodzi następujące imprezy sportowe:
 Siermiera. W sali przy ul. Południowej 8 o godz. 18-ej: „Pierwszy krok szerm.”. Piłkna nożna: Na boiskach w Łodzi dalsze mecze o mistrzostwo juniorów.
 Boks: W hali sportowej w Parku im. Poniatowskiego: zawody propagandowe dla wojska.
 Walne zebranie. W Domu-Pomniku im. Marszałka Piłsudskiego (w sali konferencyjnej Zw. Strzeleckiego) o godz. 19-ej w pierwszym i o godz. 19.30 w drugim terminie walne zebranie Oddziału Łódzkiego Zw. Dziennikarzy Sportowych R. P.
 UNIwersytet Wykładów Powszechnych przy K.I.Z.
 Dziś (15 b. m.) o godz. 6-ej po poł. w lokalu Centr. Zw. Kupców, Piotrkowska Nr. 10, wykład prof. N. Blumenthala n. t. „Nowoczesna literatura żydowska, cz. II. Od P. Markisza do A. Woglera. Drogi i bezdroża poezji żydowskiej”.
 O godz. 7.15 w tymże lokalu — wykład prof. I. Spektora n. t. „Konstytucjonalizm nowożytny. Część I. Ustroje państwowe”.

